

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: maandag 12 augustus 2019 10:19
Aan: [redacted] (WVL) 10.2.e
CC: [redacted] (WVL)
Onderwerp: RE: SPOED graag meekijken met memo granuliet

001

Helemaal goed!

Bedankt!

[redacted]
[redacted]

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: maandag 12 augustus 2019 8:53
Aan: [redacted] (WVL)
CC: [redacted] (WVL)
Onderwerp: RE: SPOED graag meekijken met memo granuliet

Hoi [redacted]

Hieronder een korte tijdlijn:

- In 2009 zijn voor het eerst vragen over granuliet gesteld. Het uitvoeringsvraagstuk of granuliet nu als grond of bouwstof moet worden beschouwd en/of toegepast kan worden onder het Bbk is in 2009 besproken in de toenmalige werkgroep Grond & Bagger en het Implementatieteam Bbk gesteld. Uitkomst van die bespreking was dat granuliet als grond beschouwd kan worden. Vanaf dat moment hebben we bij onze helpdesk het antwoord (granuliet = grond) gegeven onder verwijzing naar het advies van het Implementatieteam. Zie ook het overzicht van uitvoeringsvraagstukken rond het Besluit bodemkwaliteit: <https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/publicaties/overzicht-omissies/> (vraagstuk 328).
- In 2013 is granuliet opnieuw op de agenda gekomen van de toenmalige landelijke Taskforce Beleid & Regelgeving en het Implementatieteam Bbk. Dit naar aanleiding van een vraag van de ILT. Tijdens die bespreking, die vooral ging over verhoogde barium gehalten, bleek dat de vertegenwoordigers uit de taskforce en het Implementatieteam wat meer verdeeld waren over de status van het materiaal. Echter zonder hierover een definitief oordeel te geven.
- Tot het voorjaar 2018 hebben we bij de beantwoording van de helpdeskvragen nog steeds het advies uit 2009 aangehouden. In april 2018 is ons standpunt herzien en hebben we via onze helpdesk aangegeven dat er verschillende inzichten zijn over de status van granuliet (ipv eenduidig aangeven dat het grond is). Hiervoor waren twee aanleidingen. De eerste aanleiding was een discussie over de toelating van de BRL 9344 als aangewezen normdocument. De tweede aanleiding was de handhavingszaak van RWS Oost-Nederland.

Heb je hier voldoende aan?

Groet,
[redacted]

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: maandag 12 augustus 2019 7:34
Aan: [redacted] (WVL)
Onderwerp: FW: SPOED graag meekijken met memo granuliet

Hoi [redacted]

Kun je hier wellicht in helpen?

Rond Granuliet is aan HH van Oost Nederland gevraagd een tijdslijn aan te geven.

Daarin geven ze aan dat in april/mei 2018 (ja, vorig jaar) door B+ het standpunt uit 2013 zou zijn heropend en herzien.

[redacted]
[redacted]

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: vrijdag 9 augustus 2019 12:50
Aan: [redacted] (WVL)
Onderwerp: RE: SPOED graag meekijken met memo granuliet

Hoi [redacted]

Ik herken um niet. Kan ook niets daaromtrent terugvinden in m'n mailbox.

Zou een vraag aan onze bodemhelpdesk geweest kunnen zijn, maar ook dat bevreemd me. Die zouden destijds vermoedelijk het

standpunt uit 2013 (nl status is grond) geantwoord hebben.

(Als het nog relevant is) zou ik vraag terugleggen bij [REDACTED], obv welke informatie ON dit baseert (?)

Groet [REDACTED]

Van: [REDACTED] (WVL) <[REDACTED]@rws.nl>

Datum: vrijdag 09 aug. 2019 11:14 AM

Aan: [REDACTED] (WVL) <[REDACTED]@rws.nl>

Onderwerp: FW: SPOED graag meekijken met memo granuliet

Hoi [REDACTED]

Kun je op de valreep hierop nog even meekijken?

Kennelijk is RWS ON gevraagd de tijdlijn te reconstrueren.

Ik heb iets geel gemaakt wat ik zelf in ieder geval niet kan thuisbrengen.

De rest ziet er herkenbaar uit.

Van: [REDACTED] (ON)

Verzonden: donderdag 8 augustus 2019 16:33

Aan: [REDACTED] (WVL)

Onderwerp: SPOED graag meekijken met memo granuliet

Urgentie: Hoog

Hoi [REDACTED]

Zoals vanochtend over gemaïld, zou je willen meekijken? Ik heb nu de tijdlijn. Graag jouw input.

Ik dien voor morgen 12 uur input voor de memo aan [REDACTED] te sturen. **definitieve versie: doc ON 44**

Met vriendelijke groet,

Van: [redacted] (WVL) 002
Verzonden: donderdag 4 april 2019 12:32
Aan: [redacted] (ON); [redacted] (WVL) 10.2.e
Onderwerp: RE: Positie Deltares irt Granuliet?

Dag [redacted],

Deltares heeft inmiddels intern e.e.a. nagezocht.
Dit is het resultaat:

"Naar aanleiding van het naar voren brengen van eventuele belangenverstremming bij Deltares bij het adviseren van meerdere partijen in het kaveloverleg van 13 maart, zijn we nagegaan wie van Deltares bij de in onderstaand genoemde handhavingszaak betrokken is geweest.

Deltares is niet aanwezig geweest. Wel was er een inmiddels enkele jaren geleden gepensioneerde medewerker van Deltares bij aanwezig. Deze oud-medewerker heeft in het verleden wel onder de vlag van Deltares ook voor Graniet Import Benelux werkzaamheden verricht. Daardoor kan het zijn dat er bij de betreffende RWS-medewerker verwarring is ontstaan over de betrokkenheid van Deltares. "

In ieder geval weten we nu dat het om een gepensioneerde, dus ex-Deltares adviseur gaat.
Heeft deze zich ook expliciet voorgesteld als Deltares adviseur?

Van: [redacted] (ON)
Verzonden: donderdag 14 maart 2019 15:13
Aan: [redacted] (WVL); [redacted] (WVL)
Onderwerp: RE: Positie Deltares irt Granuliet?

Hallo [redacted],

Dank voor je terugkoppeling. Dit altijd prettig.

Het is op zich goed dat Deltares bij de markt adviseert, maar in deze casus zijn vooralsnog overtredingen geconstateerd mbt het gevoerde certificaat. Dan is het handig als adviseer om mee te nemen in hoeverre je daar in mee gaat.

Wel zullen zien, handhaving van de casus ligt nu bij ILT en zij wachten op een eenduidige conclusie van Bodem+.

Gr. [redacted]

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: donderdag 14 maart 2019 9:44
Aan: [redacted] (ON); [redacted] (WVL)
Onderwerp: RE: Positie Deltares irt Granuliet?

Dag [redacted],

Allereerst nog dank voor je signaal.

Leek me goed voor je om te weten dat we gisteren deze casus hebben ingebracht in het zogenaamde kavel overleg met Deltares.

De KPP (het IenW raamcontract met Deltares) wordt beheerd in kavels. Ik ben kaveltrekker voor bodem en ondergrond. We gebruiken het kaveloverleg ook om alles wat in de relatie Deltares-RWS speelt te bespreken.

Het is niet de eerste keer dat we Deltares verrassend aan de "andere kant" aantreffen. Maar aangezien Deltares als kennisinstituut voor veel meer partijen dan alleen IenW/RWS werkt, is het wel iets wat kan gebeuren.

Deltares betreft de casus bij de vraag hoe ze haar relatiemanagement kan versterken.

Ik heb de suggestie gedaan te kijken naar de advocatuur.
Daar is een stringente plicht om minimaal wederzijdse transparantie te geven als cliënten (potentieel) met elkaar in conflict zijn. Die nemen ze mee.

Van: [REDACTED] (ON)
Verzonden: dinsdag 11 december 2018 14:47
Aan: [REDACTED] (WVL); [REDACTED] (WVL)
Onderwerp: RE: Positie Deltares irt Granuliet?

Beste [REDACTED] en [REDACTED],

Vandaag een gesprek gehad met het project Twentekanal en ook daar kwam het granuliet ter sprake. Wat mij ook bevreemde is dat bij dit project Deltares ook betrokken is geweest. Ik weet niet in welke hoedanigheid. Maar als Deltares bij dit project een rol van betekenis heeft gespeeld en ik nu Deltares ook bij Graniet Import benelux tegen kom, die ook een belang heeft bij het TK, krijg ik als argwanende [REDACTED] wel vraagtekens.

Van: [REDACTED] (WVL)
Verzonden: woensdag 28 november 2018 11:53
Aan: [REDACTED] (WVL); [REDACTED] (ON)
Onderwerp: FW: Positie Deltares irt Granuliet?

Beste [REDACTED] en [REDACTED],

Het lijkt me goed als jullie telefonisch contact met elkaar zoeken om deze zaak door te spreken en te zien of en hoe een signaal naar Deltares moet.

Mocht ik hier nog iets in moeten betekenen dan hoor ik dit graag

Groet [REDACTED]

Van: [REDACTED] (ON)
Verzonden: woensdag 28 november 2018 10:30
Aan: [REDACTED] (WVL)
Onderwerp: Positie Deltares irt Granuliet?

Hallo [REDACTED],

Als rots in de branding, heb ik de volgende vraag/casus.

Bij de handhaafzaak rond Granuliet van Graniet Import Benelus (GIB) trof ik een medewerkers/adviseur van Deltares aan tafel bij GIB. Deze was ingevlogen door GIB om te verdedigen dat granuliet wel degelijk toegepast kon worden in een zwp.

Nu is Deltares ook een belangrijk adviseur voor ons ministerie en vond ik het vreemd dat Deltares in de persoon van deze adviseur een dergelijke onderbouwing leverde voor een marktpartij. Waar vervolgens niets van klopt. Zie rechtsoordeel van ILT over het certificaat van GIB. Ook kreeg ik een andere onderbouwing toen ik meer 1 op 1 met de adviseur kwam te staan.

[REDACTED]

11.1 jo 10.2.g

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: maandag 12 augustus 2019 13:47
Aan: [redacted] (ON)
Onderwerp: RE: notitie Granuliet

003

10.2.e

Dag [redacted],

Kun je aangeven waarop je hebt gebaseerd dat het Bodem+ standpunt in het voorjaar van 2018 is gewijzigd naar "bouwstof"?

De [redacted] van het helpdeskteam is inmiddels weer in de running. Hij geeft aan dat het standpunt dat als standaard antwoord uitging inderdaad is veranderd, maar niet naar "bouwstof". Voor april 2018 werd aangegeven: grond, te certificeren met BRL 9321. Daarna (standpuntswijziging n.a.v. de handhavingszaak van ON): dat er verschillende inzichten zijn over de status van granuliet (i.p.v. eenduidig aangeven dat het grond is).

Van: [redacted], [redacted] (ON)
Verzonden: vrijdag 9 augustus 2019 12:19
Aan: [redacted], [redacted] (BS)
CC: [redacted], [redacted] (WVL)
Onderwerp: RE: notitie Granuliet

definitieve versie bijlage: doc ON 44

Heren,

Volgens mij ging er net iets mis, en anders is dit bericht twee keer verstuurd. Bijgaand input voor een memo aangaande granuliet, afgestemd met [redacted] (ook in cc). Ik hoor het als er vragen of opmerkingen zijn. Prettig weekend alvast!

Met vriendelijke groet,

Van: [redacted], [redacted] (BS) <[redacted]@rws.nl>
Verzonden: donderdag 8 augustus 2019 10:04
Aan: [redacted], [redacted] (ON) <[redacted]@rws.nl>
Onderwerp: notitie Granuliet

Dag [redacted],
Zoals besproken bijgaand de notitie die ik eerder van DGWB ([redacted]) ontving. De reactie van GIB is daarin opgenomen. Mijn gevoel is dat deze reactie op onderdelen zeker hout snijdt. Ik zie de gevraagde conceptnotitie van jullie (t.b.v. het bilat [redacted] - [redacted] j) graag morgenmiddag om een uur of 12 tegemoet.
Dank en groeten,
[redacted]

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: dinsdag 16 juli 2019 07:35
Aan: [redacted] (WVL)
Onderwerp: FW: namen RWS Betoniet [Granuliet]

Ik heb dit voorgesteld naar [redacted].

[redacted]
[redacted]

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: dinsdag 16 juli 2019 7:34
Aan: [redacted] - DGRW
Onderwerp: RE: namen RWS Betoniet

Dag [redacted],

Ik denk dat het gezelschap dat eerder [redacted] en [redacted] heeft geadviseerd er bij moet worden betrokken, plus [redacted].

Dat zijn dan:

Bodem+: [redacted] en [redacted]
[redacted]: [redacted]

10.2.e

Natuurlijk Circulair: [redacted] en [redacted]
[redacted]: [redacted]

Handhaving Oost Nederland: [redacted] en [redacted]
[redacted]: [redacted]

Wellicht ook handhaving Zuid Nederland

Ik neem aan dat er dan ook van ILT en van jullie kant vertegenwoordiging is?

[redacted]
[redacted]

Van: [redacted] - DGRW [[mailto:\[redacted\]@minienw.nl](mailto:[redacted]@minienw.nl)]

Verzonden: maandag 15 juli 2019 14:31

Aan: [redacted] (WVL)

Onderwerp: namen RWS Betoniet

Hoi [redacted]
Weet je al wie bij bijeenkomst over betoniet zou moeten zijn? Ik wil zsm een bijeenkomst plannen.
Groeten,
[redacted]

Van: [REDACTED] (WVL) 10.2.e 005
Verzonden: vrijdag 12 juli 2019 10:01
Aan: [REDACTED] (WVL); [REDACTED] (WVL)
Onderwerp: RE: mail [REDACTED]

Hoi [REDACTED],

Heb je een idee wanneer dat gesprek plaatsvindt
(weet ik ook wanneer ik telefoontjes kan verwachten).

Zou ook fijn zijn als de uitkomst met ons wordt gedeeld.
Zijn daar afspraken over?

[REDACTED]

Van: [REDACTED] (WVL)
Verzonden: donderdag 11 juli 2019 12:37
Aan: [REDACTED] (WVL); [REDACTED] (WVL)
Onderwerp: RE: mail [REDACTED]

valt buiten scope Wob-verzoek

Laatste stand: [REDACTED] heeft de mail waarschijnlijk niet verstuurd naar [REDACTED]. Het overleg met GIB is met [REDACTED] en [REDACTED]. [REDACTED] zou graag mij erbij hebben maar begrijpt dat RWS nu niet aanwezig wil zijn.

Een fijne dag,

[REDACTED]

Van: [REDACTED] (WVL)
Verzonden: woensdag 10 juli 2019 20:00
Aan: [REDACTED] (WVL); [REDACTED] (WVL)
Onderwerp: RE: mail [REDACTED]

11.1 jo 10.2.g.

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED] (WVL) <[REDACTED]@rws.nl>
Datum: woensdag 10 jul. 2019 7:19 PM
Aan: [REDACTED] (WVL) <[REDACTED]@rws.nl>
Kopie: [REDACTED] (WVL) <[REDACTED]@rws.nl>
Onderwerp: RE: mail [REDACTED]

Dag [REDACTED],

Ik mis in de mail toch een paar accenten:

- 1) De constatering die [REDACTED] ook aangeeft dat de huidige kwalificering in de grond/bouwstof discussie onvoldoende focus heeft. Ik lees daaruit dat een toetsing aan de definitie nog moet plaatsvinden en mogelijk een andere uitkomst krijgt
- 2) Het advies om de formele procedure voor opname in de regelgeving van de nieuwe BRL als aangrijpingspunt te gebruiken. Ik zou dat bij de punten voor insteek van het overleg verwachten

De "ketenverantwoordelijkheid" gaat niet zo ver dat RWS het bijproduct moet afnemen. Het gaat er meer om dat je in de gehele asfaltketen transparant bent en met rekenschap van effecten in de gehele keten besluiten neemt. Daar ontbreekt het op dit moment nog aan.

En ja, misschien kan een deel van het materiaal een nuttige toepassing in bouwproducten krijgen, waaronder als vulstof in asfalt. Daar is echter nog wel een (lang) validatietraject voor nodig. Dit is op termijn een oplossing voor een deel van het materiaal, maar waarschijnlijk niet voor alles en zeker niet voor de korte termijn.

Dringend advies: stel het gesprek niet uit!!!

Bontrup geeft aan dat het water aan de lippen staat. Ik schat in dat uitstel zal leiden tot een escalatie van zijn kant en van

Zijlstra.

[Redacted]

Van: [Redacted] (WVL)
Verzonden: woensdag 10 juli 2019 10:48
Aan: [Redacted] (WVL)
Onderwerp: FW: mail [Redacted]

Hoi [Redacted] / [Redacted],

Bijgaand ter info de (concept) mail die [Redacted] aan [Redacted] gaat vesturen. Graag vertrouwelijk behandelen.

[Redacted] en ik (en op de achterhand ILT) hebben de mail opgesteld. Het overleg as vrijdag tussen GIB, [Redacted] en mij vervalt.

Ik verwacht dat [Redacted] of [Redacted] RWS benaderd met de vraag of wij mee kunnen denken/helpen bij het toepassen van Granuliet in werken van RWS (niet zijnde diepe plassen). Dit door de druk die GIB op zal voeren omdat ze het granuliet niet meer kunnen opslaan en dat daarmee de levering van granulaat voor beton en asfalt niet meer mogelijk is.

Wordt vervolgd!

Een fijne dag,

[Redacted]

Van: [Redacted] - DGRW [[mailto:\[Redacted\]@minienw.nl](mailto:[Redacted]@minienw.nl)]
Verzonden: dinsdag 9 juli 2019 15:47
Aan: [Redacted] (WVL)
Onderwerp: mail [Redacted]

Hoi [Redacted],

Graag je op en aanmerkingen. Heeft wel spoed !

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Van: [redacted] (WVL) 10.2.e. 006
Verzonden: woensdag 31 juli 2019 15:53
Aan: [redacted] (WVL)
Onderwerp: RE: Issue over Toepassing Granuliet opgebracht door een leverancier

Dag [redacted],

Ik had vandaag contact met [redacted] van de BS. Hij is inmiddels ook aangehaakt.

Het leek hem handig dat [redacted] ook wordt geïnformeerd (door jou), bijvoorbeeld voor het geval er onverhoopt toch iets bij M wordt gedropt.

Hoe kijk jij daar tegenaan?

Met vriendelijke groeten,

Van: [redacted] (WVL) <[redacted]@rws.nl>
Datum: maandag 22 jul. 2019 1:10 PM
Aan: [redacted] (WVL) <[redacted]@rws.nl>
Kopie: [redacted] (BS) <[redacted]@rws.nl>
Onderwerp: RE: Issue over Toepassing Granuliet opgebracht door een leverancier

[redacted],

Dank voor de update. In ieder geval beweegt het nu. Ik begrijp je zorg over de vakantieperiode en dat het daardoor ook kan wegzakken. Blijf bewaken svp.

Route is helder en lijkt mij zeer logisch althans voor het RWS deel.

Groeten,

Van: [redacted] (WVL) <[redacted]@rws.nl>
Datum: maandag 22 jul. 2019 1:01 PM
Aan: [redacted] (WVL) <[redacted]@rws.nl>
Kopie: [redacted] (BS) <[redacted]@rws.nl>
Onderwerp: RE: Issue over Toepassing Granuliet opgebracht door een leverancier

Dag [redacted],

“Licht gloort aan het eind van de tunnel”

In vervolg op het gesprek dat [redacted] had met DGWB, heeft afgelopen donderdag een gesprek plaatsgevonden om de neuzen binnen het Ministerie één kant op te krijgen: een gesprek op management ([redacted]) niveau tussen DGWB, ILT, WVL ([redacted]) en ik) en [redacted] ON. Vrijdag heeft DGWB [redacted] geïnformeerd over de uitkomst.

[redacted] van DGWB heeft in dit gesprek de koers stevig neergezet en uiteindelijk [redacted] weten te overtuigen dat dit de enige weg is.

Om [redacted] ook de ruimte te geven daarnaar te kunnen handelen, moet nu een brief van DGWB komen van voldoende niveau.

Strekking van die brief:

- Beleid ziet het materiaal als grond
- Beleid ziet geen probleem in het tijdelijk nog toelaten van BRL 9321 in afwachting van een passender BRL 9344
- Deze uitgangspunten gaan te zijner tijd (waarschijnlijk over 1½ jaar) verwerkt worden in de regelgeving (regeling bodemkwaliteit)

Deze brief gaat voor RWS naar jou verstuurd worden, ter verspreiding naar de RWS onderdelen (zodat alle handhavingsafdelingen deze boodschap krijgen), vergelijkbaar met het THK voor PFAS (die vergelijking werd al getrokken, maar

wel met een lichtere procedure). DGWB-BOW ( ) heeft aangegeven daarvoor nog een directeurenoverleg te willen.

Hiermee komt een oplossing voor GIB binnen bereik. De vraag is hoe snel de brief er kan zijn gezien de vakantieperiode en het nog te beleggen directeurenoverleg. Daarvan hangt ook af of GIB nog iets slims moet bedenken voor tijdelijke opslag.

Nog te doen na de brief:

- GIB: als opdrachtgever voor de BRL9344 zorgen dat deze voldoet aan de vereisten om te kunnen worden opgenomen in de regeling bodemkwaliteit;
- RWS: limitatief lijstje van parameters en criteria geven waaraan het materiaal moet voldoen uit oogpunt van zorgplicht (NB: dit is weer afhankelijk van de bestemming, als het al op RWS areaal is);
- RWS: terugblikken op deze casus om van te leren en maatregelen te nemen om herhaling te voorkomen. Zoals: hoe in de toekomst om te gaan met verzoeken om rechtsoordelen aan ( ) in de regio, zoals hier is gebeurd. Het heeft ruim een half jaar geduurd voordat ( ) ON om hulp heeft gevraagd. Er zijn uit deze casus meerdere lessen te trekken voor RWS, vooral in de onderlinge verbinding van inhoud, (hoofd)processen en organisatieonderdelen.

Van: (WVL)

Verzonden: vrijdag 12 juli 2019 15:30

Aan: (WVL)

CC: (BS)

Onderwerp: RE: Issue over Toepassing Granuliet opgebracht door een leverancier

Dag ( ),

Ik heb zojuist terugkoppeling gekregen over het gesprek van GIB met DGWB, zowel van DGWB als van ( ).

( ) en een adviseur hebben gesproken met (de ( )) en (( )). [we hadden DGWB eigenlijk geadviseerd er nog management bij te betrekken. DGWB heeft daarvan afgezien voor het gesprek zelf. Ik heb wel de indruk dat er goed is gesproken op het Ministerie]

Conclusie die ik uit beide kanalen krijg is gelijkloidend: DGWB is welwillend om het materiaal als grond te zien. Kleine slag om de arm (van DGWB): DGWB wil nog een check bij ILT doen. Daarbij gaat ILT wellicht ook weer akkoord met certificering via BRL 9321.

Met de uitkomst grond komt zicht op een oplossing. GIB kan desnoods met partijkeuringen weer materiaal naar een bestemming gaan afvoeren (in termen van de regelgeving: voor nuttige toepassing). Wat dan niet moet gebeuren is dat ( ) de melding die daaraan vooraf gaat weer "ontoereikend" verklaart.

Met ( ) besproken dat het goed is om in deze beleidsketen overleg te voeren hoe die situatie te voorkomen. Vraagt betrokkenheid van DGWB, Bodem+, WVL en ( ) (in ON en ZN). Het leek ons goed dat ook met betrokkenheid van management te doen.

Ik ga dadelijk in ieder geval met BS bellen ( ), wellicht ook goed om te betrekken. Heb jij eerder al eens op directieniveau contact gehad met ON over deze zaak? Lijkt me goed dit ( ) van ON te betrekken ( ).

Van: (WVL)

Verzonden: woensdag 10 juli 2019 8:06

Aan: (WVL)

CC: (BS)

Onderwerp: Issue over Toepassing Granuliet opgebracht door een leverancier

Dag ( ),

Een tussenstand inzake granuliet.

Afgelopen tijd zijn er zoals je inmiddels weet verschillende acties ingezet, met name van de kant van ( ), daarnaast hebben we zelf ( ) en ik) met ( ) gesproken om beter te begrijpen hoe de zaak van zijn kant in elkaar zit. Dat gesprek was 27 juni.

De maandag daarna heeft bij het Ministerie een gesprek plaatsgevonden waaraan ( ) deelgenomen heeft. ( ) is daarbij geïnformeerd o.a. op basis van het eerdere gesprek met ( ). ( ) heeft duidelijk aangegeven dat RWS in deze drie rollen heeft en hoe deze zich tot elkaar verhouden. Ondanks inspanningen van meerdere kanten heeft bij dat gesprek niet een vertegenwoordiger van het juiste beleidsDG gezeten (DGMI zat er i.p.v. DGWB). 12 juli volgt nog een gesprek met DGWB. Dat gesprek wordt belangrijk.

Grond of bouwstof

De zaak hangt op de certificering van het materiaal. Certificering die in de bodem en bouwstoffenwereld niet alleen privaatrechtelijk is geregeld, maar ook publiekrechtelijk en dus door opsporingsambtenaren kan worden gehandhaafd. De BRL die GIB de laatste jaren heeft gebruikt, heeft een scope waarin granuliet niet past. Ik vrees dat ook ik die conclusie moet trekken als ik de BRL lees. GIB heeft een BRL ontwikkeld die nu in de regelgeving opgenomen zou kunnen worden (primaat daarvoor ligt bij DGWB). Daarin moet nog wel een keuze gemaakt worden of het materiaal als grond of als bouwstof moet worden aangemerkt. Dat proces loopt al (te) lang (voorbeeld: wat je verder ook vindt van de notitie, deze was feitelijk al klaar in april en ligt dus al een tijdje bij DGWB)

In dat proces hebben we als uitvoerder (projecten en areaalbeheerder) duidelijk gemaakt welke zorgen we ons maken voor de asfaltproductie. Die zorgen zijn inmiddels duidelijk aangekomen (de claim van [REDACTED] dat GIB 85% van de markt in handen heeft lijkt niet ver bezijden de waarheid. Hij levert in ieder geval aan KWS. RWS vraagt dit materiaal feitelijk sinds een jaar of 15 om stroefheidsproblemen te voorkomen. Sinds ca 5 jaar wordt meer dubbellaags zoab gelegd, wat mogelijk de oorzaak is dat er meer restproduct ontstaat).

Het gesprek op 12 juli wordt nu vanuit DGWB op directieniveau ingestoken. Het gesprek zal niet worden ondersteund vanuit Bodem+ ([REDACTED] heeft [REDACTED] uit dit gesprek teruggetrokken, met het oog op de pettenproblematiek).

Wat valt hieruit te leren en verbeteren?

- Niet ineens een handavingslijn aantrekken
Het hele verhaal is begonnen met meldingen van toepassingen van granuliet in diepe plassen die door handhaving in Oost Nederland ontoereikend zijn verklaard.
Dat er kritischer gekeken wordt vanuit [REDACTED] is begrijpelijk. De o.a. de perikelen rond TGG en diverse Zembla uitzendingen hebben de afgelopen jaren het besef gebracht dat het stelsel niet helemaal werkt zoals het bedoeld is, waardoor het vertrouwen in certificaten dun is geworden. Met name rond diepe plassen is daarbij besef gekomen dat het invullen van de zorgplicht verder gaat dan vertrouwen op certificaten (en relevant voor onze uitvoering: het certificaat van de opdrachtnemer is noodzakelijk, maar onvoldoende om te kunnen beoordelen of je aan je zorgplicht voldoet. Daarvoor moet je als beheerder een verdergaande beschouwing doen. De Stas heeft daarvoor in het najaar zelfs vergunningplicht aangekondigd. De zoektocht waarin de sector door dit alles is gekomen leidt nu tot interpretatie en meningsverschillen. [REDACTED], ook van RWS treden strenger op dan in het verleden. Terecht of onterecht geconstateerd, het wordt door marktpartijen ervaren als plotselinge koers- en beleidswijzigingen, waarop zij zich niet hebben kunnen voorbereiden. Het is ook de vraag of de consequenties voor het economisch verkeer voldoende zijn meegewogen in de keuze van een (handavings)lijn (in dit geval zeker niet). Dat is inclusief het effect op de uitvoerbaarheid van projecten.
Leren: deze handavingslijn (en andere recente, zoals chloride) evalueren
Verbetering: een verscherping van de handavingslijn breed afspreken (met andere handhavende instanties) na een belangenafweging en een "gewenningsperiode". Aankaarten via PM OAM. Daarnaast kleine verbeterstappen alvast in gang zetten, zoals versterken van verbindingen in de interne overlegstructuur (ik denk aan AGVH en ECB)
- Ketenoverleg met de asfaltbranche verdiepen
Bij navraag bij de betrokken bij asfaltimpuls en aanverwante, bleek dat de asfaltimpuls niet strekt tot de leveranciers van onze opdrachtnemers. In eerste instantie hadden mensen als [REDACTED] en [REDACTED] geen idee. Bij nader inzien kwam er wel meer inzicht, maar zicht op hoe beslissingen en ontwikkelingen bij ons gevolgen hebben dieper in de keten, is afwezig.
We gaan daar deze zomer verder over in gesprek. GIB is zeer bereid om ketenoverleg aan te gaan. RWS-ers moeten nog een beetje wennen aan het idee en vinden dat ze geen verantwoordelijkheid hebben.
Leren: gevolgen van beslissingen kunnen overzien voor de gehele keten
Verbetering: open ketenoverleg in de gehele asfaltketen. Wellicht iets om te agenderen bij [REDACTED] en daarna bij het 5 HID overleg?

Tot zover.

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED] (WVL)

Verzonden: woensdag 29 mei 2019 9:26

Aan: [REDACTED] (BS)

CC: [REDACTED] (WVL)

Onderwerp: RE: Issue over Toepassing Granuliet opgebracht door een leverancier

Dag [REDACTED],

Ik ga deze oppakken.

Ik heb zijdelings wat e-mails ook van jou zien langskomen hierover.

Kun je me de info die je hebt leveren?

En... is er al een procesadviseur voor OAM aangehaakt?

Volgens mij lopen hier inmiddels een groot aantal issues door elkaar:

- Verschillende petten van RWS: opdrachtgever (die privaatrechtelijke overeenkomsten sluit), beheerder, toezichthouder (op publiekrechtelijke regelgeving)
- Verschillende invalshoeken: circulariteit en milieukwaliteit, waarbij de laatste publiekrechtelijk is geregeld en de eerste de vraag oproept hoe ver je ketenverantwoordelijkheid gaat

Op dit moment focust zich de discussie rond e vraag of dit materiaal wel grond genoemd mag worden. Die vraag ligt bij beleid (DGWB). Voor Bontrup is het antwoord essentieel om te weten hoe het materiaal gekwalificeerd moet/mag/kan worden. Vanuit zorgplicht is ook voor gekwalificeerd materiaal nog altijd de vraag of je dat op je areaal moet willen hebben (een vraag die RWS zich zelden stelt overigens. Wat mij betreft één van de issues om met deze casus aan te kaarten). Als Bontrup dit materiaal nergens kan afzetten en het is inderdaad een materiaal dat vrijkomt in de asfalt (of beton) keten, dan roept deze casus de vraag op hoe ver je ketenverantwoordelijkheid gaat als opdrachtgever (issue 2). Vanuit circulair beleid mag je de vraag stellen hoe met

dit soort materialen moet worden omgegaan en of dit iets moet betekenen voor de normen die we nu hanteren voor milieukwaliteit of juist niet (dus meer storten; issue 3).

NB: ik denk ook dat en aantal veronderstellingen getoetst mogen worden (zie ook groen gearceerd)

Misschien goed om binnenkort wat beelden uit te wisselen?

Van: [REDACTED] (WVL)

Verzonden: dinsdag 28 mei 2019 14:34

Aan: [REDACTED] (WVL); [REDACTED] (WVL); [REDACTED] (WVL)

CC: [REDACTED] (BS)

Onderwerp: Issue over Toepassing Granuliet opgebracht door een leverancier

[REDACTED],

Ik richt dit bericht aanbouw omdat er tempo gemaakt moet worden op dit dossier. Door een toeval volg ik dit nu al enige tijd en het sleept zich maar voort. Voor RWS een slechte zaak maar ook voor betrokkenen. Ook ON is betrokken en vele mensen nemen positie in, kan allemaal maar het helpt nu niet meer.

Middels dit schrijven wil ik dus urgentie oproepen.

Verder kan het slim zijn om als kennisdrager op de achtergrond [REDACTED] te benutten, die kent deze wereld en problematiek wel en ook de keten. [REDACTED] zat vooral op het asfalt maar die zit bij de provincie eventueel vragen we zijn mening ook waar nodig.

Mijn dringend verzoek is;

Goed om te lezen dat er gesprekken zijn geweest opdat er duidelijkheid komt over de toepassing van Granuliet. Ik heb me er de afgelopen tijd niet mee bemoeid, maar dit dossier wel gevolgd. Ik hecht er aan dat we dit nu goed en zorgvuldig afhandelen. Dat betekent het volgende:

1. Handel dit dossier vlot af (het ligt al veel te lang, dat houdt de aannemer nodeloos in onzekerheid), conform wet- en regelgeving, snel en zakelijk, en zorgvuldig. Meld mij de tussentijdse acties rechtstreeks.
2. Ik wil een paar zaken onderzocht hebben:
  - o hoe handelt handhaving en toezicht gedurende een onderzoek? De aannemer claimt dat hij granuliet altijd als grondstof [REDACTED]; ik neem aan "grond". In het publiekrechtelijk kader **een wezenlijk onderscheid: voor grond gelden andere normen dan voor bouwstoffen** kon aanmerken. Als dat de RWS-lijn [REDACTED]; ik betwijfel of je kunt spreken van een RWS **lijn** was, is het dan op zijn plaats wanneer H&T hangende het onderzoek daarnaar vooruitloopt op een uitspraak en een certificaat voor bouwstof eist? Graag oppakken iom de procesadviseur OAM.
  - o Wat is de rol van RWS in deze keten [REDACTED]; **Dat is misschien wel het issue in deze casus: welke nemen we daadwerkelijk in en welke is gewenst (uit welk gezichtspunt?)** en hoe kan dat beter? Bontrup claimt dat granuliet een afvalproduct in de asfaltketen [REDACTED]; **als het over ketenverantwoordelijkheid gaat is dat noodzakelijke basisinformatie** is. Als dat zo is, hoe kunnen wij dan verantwoordelijkheid nemen in het voorkomen / verwerken van dit afval? Graag oppakken iom [REDACTED].

Bij vragen kun je contact opnemen met [REDACTED].

Vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: maandag 5 augustus 2019 15:04 10.2.e
Aan: [redacted] (WVL)
CC: [redacted] (BS)
Onderwerp: RE: Issue over Toepassing Granuliet

007

Dag [redacted],

[redacted] vroeg om nog wat scherpte in de informatie naar [redacted].

Essentiële punten volgens [redacted] voor [redacted] om te weten is dat

- i) Halbe Zijlstra is ingeschakeld en dus niet valt uit te sluiten dat hij de M over deze zaak benadert
- ii) dat dit hele verhaal aan rollen is gekomen door een handhavingsactie van RWS, en
- iii) DGWB een lijn kiest (granuliet = grond) die in feite afwijkt van de door RWS ingezette handhavingslijn.

Daar hoort volgens mij dan ook nog bij dat granuliet een reststroom is van grind voor asfalt, m.n. zoab, waarbij de inmiddels langdurige stagnatie in de afzet een risico vormt voor de asfaltproductie, ook voor RWS.

[redacted] vroeg zich af of [redacted] al geïnformeerd is. Mocht dit nog per mail gebeuren dan zou hij graag een cc ontvangen

[redacted]

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: woensdag 31 juli 2019 17:21
Aan: [redacted] (WVL)
Onderwerp: RE: Issue over Toepassing Granuliet opgebracht door een leverancier

[redacted],

Ik kan best wat zeggen tegen [redacted] maar tot welk niveau. Feitelijk staan we hier buiten als RWS tav besluiten.

Ik stel mij maar voor dat ik iets vertel over de aanleiding en dat RWS'rs betrokken zijn. Verder gebruik wat uit je mail van 22 juli. Althans dat is nu mijn idee!

Groeten,

[redacted]

Van: [REDACTED] (WVL)
Verzonden: donderdag 8 augustus 2019 10:43
Aan: [REDACTED] (ON)
Onderwerp: RE: granuliet grond

10.2.e

008

Hoi [REDACTED],

Ik werk inderdaad ook gewoon gestadig door.
Prima om af te stemmen!

Van: [REDACTED] (ON)
Verzonden: donderdag 8 augustus 2019 10:11
Aan: [REDACTED] (WVL)
Onderwerp: RE: granuliet grond

Hoi [REDACTED],

Ben jij er vandaag of morgenochtend? Ik moet voor BS een memo schrijven aangaande granuliet en verzocht wordt door [REDACTED] dit met WVL af te stemmen.

Met vriendelijke groet,

Van: [REDACTED] (WVL) <[REDACTED]@rws.nl>

Verzonden: dinsdag 16 juli 2019 08:58

Aan: [REDACTED] (ON) <[REDACTED]@rws.nl>; [REDACTED] (ON) <[REDACTED]@rws.nl>; [REDACTED] (ON) <[REDACTED]@rws.nl>

Onderwerp: FW: granuliet grond

Urgentie: Hoog

Dag [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED],

Bij deze wil ik melden dat beleid voor granuliet een richting heeft gekozen in de discussie grond/bouwstof. Dit heeft consequenties o.a. voor de lopende zaken, waarin net een andere insteek is gekozen.

Beleid heeft me daarom gevraagd namen te noemen voor RWS om de consequenties en het vervolg te bezien. Ik heb jullie genoemd ([REDACTED] gezien jullie nauwe betrokkenheid, [REDACTED] omdat het nadrukkelijke verzoek is ook management aan te haken).

[REDACTED], kunnen we op korte termijn ook even contact hebben?

Van: [REDACTED] - DGRW <[REDACTED]@minienw.nl>

Verzonden: vrijdag 12 juli 2019 15:56

Aan: [REDACTED] - ILT <[REDACTED]@ILenT.nl>; [REDACTED] - ILT <[REDACTED]@ilent.nl>; [REDACTED] - ILT <[REDACTED]@ilent.nl>

CC: B [REDACTED] (WVL) <[REDACTED]@rws.nl>; [REDACTED] - DGRW <[REDACTED]@minienw.nl>

Onderwerp: granuliet grond

Beste Allen,

[REDACTED] en ik hebben vandaag GIB uitgebreid gesproken over granuliet. De vraag stond daarbij centraal of granuliet een bouwstof of grond is. Alles overwegende zijn wij tot de conclusie gekomen dat er voldoende argumenten zijn om granuliet als grond te kwalificeren. Wij merken dat het een soort tussencategorie is waarbij voor beide definities een redeneerlijn kan worden gevonden. Echter als je kijkt naar de toepassing van het materiaal dan is het inmiddels in grote hoeveelheden als grond toegepast (2 miljoen ton). De kwaliteit van het product is goed en qua structuur vergelijkbaar met bijvoorbeeld zand. Door de productie en herkomst is het niet één op één te vergelijken, maar het komt wel in de richting. Dit is de lijn die wij vanuit beleid dan ook willen volgen. Dit laat onverlet dat bij toepassing door RWS aanvullende vragen kunnen worden gesteld over de kwaliteit in relatie tot een toets aan de zorgplicht. Ik heb deze lijn zojuist met jullie ([REDACTED] en [REDACTED]) besproken. Ook ligt er nog een vraagstuk rond de BRL 9321. Hiervoor is GIB erkend en gecertificeerd. De BRL 9344 moet passend worden gemaakt voor granuliet. Daar is GIB zich terdege van bewust. Het concept moet worden aangepast zodat evident is dat granuliet alleen kan worden toegepast als grond. Het zou mooi zijn als GIB in de tussenliggende periode op grond van het BRL 9321 certificaat kan

produceren. Ik wil jullie verzoeken om begin volgende week aan te geven of jullie je in deze lijn kunnen vinden (of aangeven dat er geen bezwaren zijn).

█ heeft inmiddels █ van RWS benaderd. Begin volgende week wordt geprobeerd om op █ een overleg te plannen, om te komen tot een gezamenlijk beeld en richting. @█/@█ hebben jullie vanuit de ILT suggesties voor █ die aanwezig kan zijn bij dit overleg.

Met vriendelijke groet,

█

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: dinsdag 16 juli 2019 09:02
Aan: [redacted] (WVL); [redacted] (WVL)
Onderwerp: FW: granuliet grond

10.2.e

009

Dag [redacted] en [redacted],

Met name [redacted] weet dat er al een tijdje het nodige loopt over granuliet. [redacted] heb ik net al even gesproken.

Als ik de film terugdraai zie ik het volgende beeld ontstaan:

Tegen de achtergrond van issues rond o.a. TGG en diepe plassen is het bewustzijn gegroeid dat certificaten niet altijd de werkelijkheid representeren en dat zorgplicht verder gaat dan je strikt aan de regelgeving houden. Tegen deze achtergrond heeft ON geconstateerd dat de certificatie van granuliet niet klopt (bij melding van een partij ruim een jaar geleden): de scope van 9321 sluit dit materiaal uit [ik kan ook niet tot een andere conclusie komen]. In verband daarmee (en om te bezien hoe die certificatie dan wel moet plaatsvinden) is een discussie grond of bouwstof losgebarsten, waarin DGWB nu tot onderstaand standpunt is gekomen. In de zijlijn zijn een aantal verdenkingen geplaatst bij granuliet die deels lijken te zijn opgelost en deels nog om opheldering vragen (barium, asbest, afbraakproducten van de flocculant en vertroebeling). Intussen is de producent signalen gaan afgeven dat de primaire productie van grind voor asfalt in gevaar komt en claimt daarbij een marktaandeel van 85%, dus staken van productie leidt acuut tot problemen voor o.a. RWS.

[ik heb wat naspeuring gedaan naar dat laatste: meestal overdrijft een marktpartij, dus zal ook nu zo zijn. Zeker is wel dat GIB levert aan KWS, de grootste asfaltboer van NL en dat GIB zo goed als de enige producent in NL is. Leveranties uit D zijn zo goed als opgedroogd. GPO heeft weinig zicht op de leverancier van de leverancier, maar weet nog wel dat RWS 15 jaar geleden materiaal uit Schotland en Noorwegen is gaan voorschrijven voor ZOAB nadat er bij meerdere incidenten doden waren gevallen door problemen met stroefheid met gewoon grind. Dus er zit zeker een kern van waarheid].

Nu ik er een tijdje in ben gedoken heb ik hier een aantal zorgen bij:

- 1) Maatschappelijke afweging. We hebben m.n. [redacted] zo goed en zo kwaad als mogelijk geprobeerd te ondersteunen met argumenten. Die zijn vooral inhoudelijk technisch vanuit het domein bodemkwaliteit. Ik mis in het geheel een afweging tegen andere belangen zoals grondstoffenschaarste/circulariteit, economie/productie. Zelfs een interne belangenafweging is blijkbaar niet gemaakt: zorg voor de kwaliteit van de plas en omgeving versus veiligstellen van een cruciale grondstoffenbron;
- 2) Consistentie: gaan we uit van dezelfde principes voor alle locaties: trekken we als RWS dezelfde lijn bij plassen van derden die worden gehandhaafd als bij plassen die RWS zelf beheert? Is er ook één lijn met andere handhavende instanties?
- 3) Kenbaarheid vooraf: Het beeld doemt op dat niet toereikend verklaren steeds op een andere grond is gebeurd, wat overkomt als gelegenheidsargumenten en willekeur. Ik vraag me af of onze stoplijnen vooraf (of na een eerste constatering in ieder geval breed) worden gecommuniceerd met marktpartijen en de eigenaren/beheerders van de plassen.

[Voor zover we in dit alles als LONC een hand hebben, moeten we voor de toekomst nog eens kijken hoe we dat structureel gaan aanpakken en vorm geven in onze advisering. Uitwerking van de zorgplicht moet uiteindelijk niet hangen op de handhaver]

Met de uitspraak van beleid die er nu ligt, hebben we in ieder geval twee issues:

- Hoe moet dit nu verdere uitwerking krijgen in de regelgeving (o.a. BLR 9344) en wat er feitelijk met het materiaal wel en niet kan gebeuren?
- Hoe om te gaan met de lopende procedures, waarin o.a. de argumentatie voor bouwstof is gebruikt?

Er wordt nu door beleid een overleg georganiseerd waarin van RWS beleid, ILT, LOBO, LONC en [redacted] meedoen.

Van: [redacted] - DGRW <[redacted]@minienw.nl>

Verzonden: vrijdag 12 juli 2019 15:56

Aan: [redacted] - ILT <[redacted]@IlenT.nl>; [redacted] - ILT <[redacted]@ilent.nl>; [redacted] - ILT <[redacted]@ilent.nl>

CC: [redacted] (WVL) <[redacted]@rws.nl>; [redacted] - DGRW <[redacted]@minienw.nl>

Onderwerp: granuliet grond

Beste Allen,

[redacted] en ik hebben vandaag GIB uitgebreid gesproken over granuliet. De vraag stond daarbij centraal of granuliet een bouwstof of grond is. Alles overwegende zijn wij tot de conclusie gekomen dat er voldoende argumenten zijn om granuliet als grond te kwalificeren. Wij merken dat het een soort tussencategorie is waarbij voor beide definities een redeneerlijn kan worden gevonden. Echter als je kijkt naar de toepassing van het

materiaal dan is het inmiddels in grote hoeveelheden als grond toegepast (2 miljoen ton). De kwaliteit van het product is goed en qua structuur vergelijkbaar met bijvoorbeeld zand. Door de productie en herkomst is het niet één op één te vergelijken, maar het komt wel in de richting. Dit is de lijn die wij vanuit beleid dan ook willen volgen. Dit laat onverlet dat bij toepassing door RWS aanvullende vragen kunnen worden gesteld over de kwaliteit in relatie tot een toets aan de zorgplicht. Ik heb deze lijn zojuist met jullie ( ) besproken. Ook ligt er nog een vraagstuk rond de BRL 9321. Hiervoor is GIB erkend en gecertificeerd. De BRL 9344 moet passend worden gemaakt voor granuliet. Daar is GIB zich terdege van bewust. Het concept moet worden aangepast zodat evident is dat granuliet alleen kan worden toegepast als grond. Het zou mooi zijn als GIB in de tussenliggende periode op grond van het BRL 9321 certificaat kan produceren. Ik wil jullie verzoeken om begin volgende week aan te geven of jullie je in deze lijn kunnen vinden (of aangeven dat er geen bezwaren zijn).

heeft inmiddels van RWS benaderd. Begin volgende week wordt geprobeerd om op een overleg te plannen, om te komen tot een gezamenlijk beeld en richting. hebben jullie vanuit de ILT suggesties voor die aanwezig kan zijn bij dit overleg.

Met vriendelijke groet,

Van: [REDACTED] (WVL)
Verzonden: maandag 5 augustus 2019 11:50
Aan: [REDACTED] (BS)
Onderwerp: RE: Granuliet

10.2.e

Hoi [REDACTED],

Het antwoord is ja.

[REDACTED] informeert [REDACTED] op hoofdlijnen:

- Duiding potentieel van een risico voor asfaltproductie, dat voortkomt uit weigering [REDACTED] om restmateriaal te accepteren in diepe plas;
- Dat het voortouw nu bij DGWB ligt voor een richtinggevende uitspraak.

Van: [REDACTED] (BS)
Verzonden: maandag 5 augustus 2019 10:37
Aan: [REDACTED] (WVL)
Onderwerp: RE: Granuliet

Dag [REDACTED]
Heb jij [REDACTED] nog gesproken over deze kwestie?
Groeten,
[REDACTED]

Van: [REDACTED] (BS)
Verzonden: woensdag 31 juli 2019 10:29
Aan: [REDACTED] (WVL)
Onderwerp: Granuliet

Dag [REDACTED]
DGWB collega [REDACTED] stuurde mij bijgevoegd document. Kunnen wij s.v.p. even over deze kwestie bellen?
Groeten,
[REDACTED]

bijlage is doc WVL 1 nr. 23

Met vriendelijke aroet

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: maandag 19 augustus 2019 15:53
Aan: [redacted] ([redacted]@rws.nl)
CC: [redacted] (WVL)
Onderwerp: granuliet

10.2.e

011

Dag [redacted],

Net [redacted] gesproken.
Hij zou het prettig vinden als ik ook aansluit bij jullie gesprek.
Ik kan misschien net weer wat gaatjes in het verhaal invullen.

Als je je daarin kunt vinden helpt het als ik ook de notitie kan inzien.

Alvast bedankt.

Van: (WVL)
Verzonden: woensdag 25 september 2019 17:37
Aan: (WVL); (WVL)
CC: - DGRW
Onderwerp: RE: Urgent granuliet

10.2.e

013

Dag ,

In aanvulling na gesprek met en nog een telefoontje:

1. Geen discussie over wel/niet grond zijn
2. Ook niet over toepassing BRL 9321
3. Artikel 5: een bijzondere. De afwijzing noemt dit een "uit Noorwegen geïmporteerde afvalstof" wat een pertinente onjuistheid is en daarmee ook een zwakke plek in de afwijzing. Echt een foutje van RWS!
4. Art 7: zorgplicht. De afspraken van augustus laten enige ruimte in de invulling daarvan. Ik heb gevraagd hoe een melder kan weten wat ie moet aanleveren. Het bleef me onduidelijk hoe de melder dat kon weten. zou nog even terug schakelen met . Ik heb intussen gebeld met Brabob die volgens de melding heeft verzorgd voor GIB. Daarbij bleek dat Brabob de ervaring heeft dat daarover geen afspraken te maken zijn bij . Geef ook aan dat alle eerdere vragen om aanvullingen ooit al eens zijn ingevuld. Ook het colloïdaal gedrag. Kortom: sfeer tussen Brabob en is verziekt. Wel een punt: al die dingen zijn niet in één handzaam pakketje aangeleverd bij de melding. Daarna weer aan de lijn. Die geeft aan wel open te staan dat soort afspraken aan de voorkant te maken. (deskundige vs deskundige spelen lukte niet in dit gesprek: kwalificeert zichzelf niet als deskundig.
Misschien is het een idee als de meldingen van Bontrup door een andere regio dan ZN of ON worden beoordeeld?

@ , kan me niet aan de indruk onttrekken dat het misschien wel handig is als de notitie de vorm krijgt van een aanwijzing.

Van: (WVL)
Verzonden: woensdag 25 september 2019 16:16
Aan: (WVL); (WVL)
CC: - DGRW
Onderwerp: RE: Urgent granuliet

Dag ,

De lijn die m.i. na de afweging door beleid begin juli (verwoord door van DGWB naar o.a. en het directeurenoverleg van augustus (=aanwijzing van beleid) gevolgd zou moeten worden is:

- 1) Granuliet is grond.
Ik begrijp niet waar de argumentatie "granuliet is nu geclassificeerd als bouwstof" vandaan komt. Wellicht kan daar nog helpen, mijn beeld is dat dit nergens letterlijk staat. Bodem+ heeft ook jarenlang geadviseerd het te zien als bouwstof (en is later gaan aangeven dat er verschillende zienswijzen op mogelijk zijn);
- 2) Vooralsnog BLR 9321 accepteren (in afwachting van opname BRL 9344).
Omdat de enige reden dat 9321 niet past is dat er bij het toepassingsgebied een regel staat die het uitsluit. Materieel gaat de nieuwe BRL 9344 niet verschillen van 9321;
- 3) Zorgplicht invullen op basis van enkele heldere parameters. De parameters die nu weer worden genoemd komen wat mij betreft uit de lucht vallen (ik zou ze wel bij TGG verwachten, maar dit materiaal is niet verbrand), behalve colloïdaal gedrag. Uit eerdere correspondentie staan m.i. drie punten open voor de zorgplicht:
  - a. Colloïdaal gedrag. GIB is hier eerder onderzoek naar gestart. De beoordeling van dat onderzoek vraagt dan wel inzet van een morfoloog bij RWS. Vraag daarbij is ook of een toevoeging over de wijze van storten (met stortkoker) niet voldoende ondervangt. Als we ook klei toelaten in deze put, hebben we helemaal geen case voor colloïdaal gedrag;
  - b. Vluchtige aromaten. GIB heeft wel polycyclische aromaten laten onderzoeken, maar niet de vluchtige. In Rona leem van Altena (andere merknaam voor zelfde materiaal. GIB levert dit aan Altena) zitten wat vluchtige aromaten (de vraag daarbij is hoe het er in kan zitten; moet iets met de handling te maken hebben, maar analyse/bemonsteringsfouten zijn ook denkbaar);
  - c. Acrylamide. De toegepaste flocculant is afbreekbaar, waarbij de verdenking bestaat dat dit één van de afbraakproducten is. Acrylamide is een ZZS, mag dus niet aangetroffen worden. Zoals gezegd, colloïdaal gedrag is consequent als issue benoemd. De andere twee zijn eerder ook benoemd (en (nog) niet ontkracht door GIB), maar worden hieronder vreemd genoeg niet meer benoemd. Wel andere eerder ontkrachtte issues als barium.
In de lijn met het directeurenoverleg, het tijdsverloop en het niet noemen van de laatste twee door ZN is dan om alleen nog het onderzoek naar colloïdaal gedrag erbij te vragen (dat zou ook ruimschoots af moeten zijn).

Van: (WVL)
Verzonden: woensdag 25 september 2019 15:18
Aan: (WVL); (WVL)
CC: - DGRW
Onderwerp: Urgent granuliet

Beste,

Ik heb dringend jullie advies nodig over bijgaande reactie van ZN over Granuliet.

Ik heb al aangegeven aan dat het als grond moet worden behandeld maar lees het niet.

Verder certificaat en zorgplicht als argumenten; graag hulp per direct om de argumenten te toetsen op juistheid; ik heb einde middag tel. Afspraak met over Hij is zoals bekend in de knel.

Verder wil ik uiterlijk morgen een definitief standpunt of Bontrup door kan in ZN.

Groet

Om 16.00 belbaar !

Van: (ZN) <@rws.nl>
Datum: woensdag 25 sep. 2019 2:57 PM
Aan: (ZN) <@rws.nl>, (ZN) <@rws.nl>, (WVL) <@rws.nl>
Onderwerp: granuliet

Beste,

Bij deze de beloofde email die ik namens en in overleg met stuur mbt granuliet.

- Ik heb een groot aantal spelers in dit dossier geraadpleegd. Alleen (DGWB) reageert niet. Hieronder de samenvatting.
- Granuliet is in het Bbk nog steeds geclassificeerd als bouwstof, op dit moment heeft WVL (voor momenteel bekend) ook geen aanwijzing van wijziging van beleid ontvangen;
  - Indien granuliet niet als bouwstof wordt geclassificeerd maar als grond (volgens het Bbk voldoet granuliet daar NIET aan) zal de Regeling van het Bbk of het Bbk of een aanwijzing van DGWB moeten komen met als doel de wetgeving te wijzigen. Die wijzigingen zijn momenteel niet doorgevoerd. Afgelopen augustus heeft een gesprek plaatsgevonden tussen , n, en n. Daarbij is overeengekomen dat een gezamenlijke definitieve notitie van DGWB en RWS, vastgesteld door DGWB en RWS, als basis voor uniform handelen moet komen. De notitie zal worden gecoördineerd in samenspraak of afstemming met:
    - o Bodem+;
    - o DGWB;
    - o BS;
    - o ILT: NNB
    - o RWS ON;
    - o HBZ;
  - De notitie wordt ter info aan (cc) voorgelegd met advies om de Staatssecretaris te informeren.
  - Deze (concept) notitie is er op dit moment niet. De consequentie is dat de huidige classificatie in het Bbk leidend is.
  - Dit is ook het standpunt van & van RWS-ON en ZN en WVL.

• Vorig jaar heeft RWS-ON een melding Bbk, waarbij granuliet wordt toegepast in de Honswijkerplassen, recent is een melding Bbk voor toepassing in Over de Maas bij RWS-ZN, ontoereikend verklaard, op grond van drie overwegingen:

1. Granuliet is geen grond maar bouwstof/afvalstof;
2. BRL 9321 is een onjuist certificaat bij granuliet;
3. Zorgplicht en zorgen om effecten op het milieu.

Voor de eerste overweging zie de uitleg hierboven.

Certificaat: Bij de Bbk-meldingen wordt een onjuist bewijsmiddel voor granuliet bijgeleverd: procescertificaat BRL 9321 en op de bijbehorende informatie genoemd Noordse leem, valt niet onder de BRL 9321. Deze beoordelingsrichtlijn is niet bedoeld voor materiaal dat een bewerking heeft ondergaan anders dan scheiden, wassen of breken. Certificering van hergebruikt materiaal onder deze beoordelingsrichtlijn is niet toegestaan. Klei, teelaarde, materiaal afkomstig uit deklagen, flugsand en dergelijke kunnen niet op basis van deze beoordelingsrichtlijn worden gecertificeerd. Dit geldt ook voor steenslag geproduceerd uit gesteente.

Voor het derde onderdeel: Zou (er wel) een geldig bewijsmiddel bij dit materiaal aanwezig zijn dan wil ik erop wijzen dat :

Niet alleen de kwaliteit van het materiaal is bepalend, maar tevens of de toepassing nuttig en functioneel is. Dit is bepaald in artikel 5 besluit bodemkwaliteit. Dit materiaal is een geïmporteerde afvalstof uit Noorwegen. Dit materiaal is een afvalstof totdat bewezen is dat dit materiaal nuttig kan worden toegepast.

Gelet op de samenstelling van dit materiaal, met een zeer fijne fractie, zorgt dit voor vertroebeling van het oppervlaktewater en verhoogde kans op colloïdaal gedrag van het materiaal. Daarnaast is dit geen natuurlijk materiaal wat normaal in deze geconcentreerde hoeveelheden, het slijpsel van granuliet, van nature in de Nederlandse bodem voorkomt. Ik vindt gelet op de beoogde toepassing in (onder) oppervlaktewater van deze afvalstof in een diepe plas met oog voor natuurontwikkeling, niet nuttig en functioneel.

De zorgplicht artikel 7 geldt ten alle tijde. Het bewijsmiddel wat geleverd is dient ook aan te geven dat bijvoorbeeld dit materiaal vertroebeling van het oppervlaktewater kan veroorzaken, colloïdaal gedrag op kan treden en/of er nog niet genormeerde stoffen een probleem kunnen veroorzaken, zoals bijvoorbeeld sulfaat, barium, calcium en of de zuurgraad (pH). Dit staat niet aangegeven. Het bewijsmiddel is dus ook op dit punt niet compleet. Gelet op het herkomst gebied, wat ons niet bekend is, wensen wij ook te weten of er geen asbest ader in de betreffende mijngroeven aanwezig is geweest. Of dit kan worden uitgesloten. Zonder gedegen herkomstanalyse dient het gehele stoffenpakket betrokken te worden bij de analyse. Dat betekent ook dat vrijgestelde stoffen in Nederland gewoon meegenomen dienen te worden.

Conclusie: op basis van effecten op het milieu (de zorgplicht) met oog op vertroebeling, pH en mogelijk colloïdaal gedrag van het materiaal is het ongewenst dit materiaal in een grootschalige bodemtoepassing toe te passen.

Indien het materiaal als grond zou worden aangemerkt én het betreffende certificaat toereikend (conform BRL) zou zijn zou deze melding als eenieder andere partij worden getoetst; op basis van de zorgplicht Bbk (artikel 7) zou vanwege zorgen om milieu hygiënische redenen zoals hierboven is beschreven, een dergelijke Bbk-melding nog steeds als niet-toereikend worden beoordeeld.

Voor nadere informatie betreffende aspecten kan in overleg getreden worden met [redacted] (RWS-ON handhaving: 06 - [redacted] [redacted]@rws.nl) en/of [redacted] ([redacted]: 06-[redacted] [redacted]@rws.nl)

Met vriendelijke groet

Van: (WVL)
Verzonden: woensdag 25 september 2019 18:17
Aan: (ZN)
CC: (ZN); R: @rws.nl
Onderwerp: Urgent granuliet

10.2.e

015

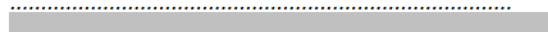
Dag ,

Ik heb de behoefte om na ons gesprek iets vast te leggen. Er zitten een viertal afwijzingsgronden in de oorspronkelijk afwijzing van de melding. Enkele zijn daarvan inmiddels afgekaart.

1. We hebben geen discussie meer over wel/niet grond zijn van granuliet: we beschouwen het als grond;
2. We hebben geen discussie meer over de toepassing van BRL 9321. Die kan vooralsnog worden gebruikt voor de kwalificering van het materiaal;
3. Artikel 5: een bijzondere. De afwijzing noemt dit een "uit Noorwegen geïmporteerde afvalstof" wat een pertinente onjuistheid is en daarmee ook een zwakke plek in de afwijzing. Het is een reststroom van een bewerking in Nederland op een uit Noorwegen afkomstige grondstof. Echt een smet op ons blazen als we dit zo laten staan!
4. Rest klapstuk artikel 7: zorgplicht. De afspraken uit het directeurenoverleg in augustus laten enige ruimte over de invulling daarvan. Ik heb je gevraagd hoe een melder kan weten wat ie moet aanleveren. Je hebt daarover teruggeschakeld met . Je gaf aan bereid te zijn te zorgen dat dat soort afspraken voortaan aan de voorkant gemaakt worden. Dat is mooi voor de toekomst. Voor dit geval, waarin snel handelen essentieel wordt, is het zaak dat de afspraken over wat geleverd moet worden in één handzaam pakketje, ook daadwerkelijk gemaakt worden... en die informatie ook geleverd wordt door de partij die dit voor GIB doet. We weten dat de informatie beschikbaar is.

Gezien de nu vereiste spoed, spreken we deze werkwijze af met Bontrup:

- 1) Er worden eenduidige afspraken gemaakt over de informatie die bij de melding moet worden gedaan;
- 2) Brabob (of een andere partij) stelt de melding voor GIB samen met de al bestaande informatie;
- 3) De melding wordt ingediend langs de gebruikelijke weg en zekerheidshalve ook via jou. Ik wil je met nadruk vragen deze dan ook in de behandeling nauw te volgen.

Van: (WVL)
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 14:52
Aan: (WVL)
Onderwerp: FW: Terugkoppeling gesprek met (over toepassingsmogelijkheden Noordse Leem) -- aanvulling nav 27/8

10.2.e

Ik wordt via naar jou doorverwezen als de persoon die er alles van af weet hoe wij om moeten gaan met Noordse leem (granuliet) als grond of als bouwstof. In een eerdere discussie werd het door ILT afgewezen, omdat het gebiedsvreemd materiaal is. Er was (is?) ook sprake van toevoegen van polymeren om het materiaal beter te laten ontwateren.

Uit een mail van , onderaan deze mail, begrijp ik, dat ILT door de bocht is.
 Mijn vraag is, wat is de stand van zaken wat betreft het mogen gebruiken van dit materiaal?

Van: (WVL) <>@rws.nl>
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 11:36
Aan: (WVL) <>@rws.nl>
Onderwerp: RE: Terugkoppeling gesprek met (over toepassingsmogelijkheden Noordse Leem) -- aanvulling nav 27/8

Hoi ,
 Ik weet er veel van. Ik denk dat je nog beter kan informeren, hij weet nog meer...

Een fijne dag,

Van: (WVL)
Verzonden: maandag 2 september 2019 9:36
Aan: (WVL)
Onderwerp: FW: Terugkoppeling gesprek met (over toepassingsmogelijkheden Noordse Leem) -- aanvulling nav 27/8

Weet jij het fijne van de discussie over de status van Noorse leem: grond of bouwstof?

Groeten,

Van: (WVL) <>@rws.nl>
Verzonden: maandag 2 september 2019 09:05
Aan: <>@rws.nl>
CC: B (WVL) <>@rws.nl>; (WVL) <>@rws.nl>
Onderwerp: RE: Terugkoppeling gesprek met (over toepassingsmogelijkheden Noordse Leem) -- aanvulling nav 27/8

Ik ben terug van vakantie en ben niet op de hoogte van de laatste stand van zaken. Neem hiervoor ff contact op met

Gr.

Van: (WVL)
Verzonden: vrijdag 30 augustus 2019 9:36
Aan: (WVL)
CC: (WVL)
Onderwerp: RE: Terugkoppeling gesprek met (over toepassingsmogelijkheden Noordse Leem) -- aanvulling nav 27/8

Hoi ,
 Ik ken de discussie. @ Noordse leem grond of bouwstof?

Van: (WVL)
Verzonden: donderdag 29 augustus 2019 11:39
Aan: (WVL)
Onderwerp: RE: Terugkoppeling gesprek met (over toepassingsmogelijkheden Noordse Leem) -- aanvulling nav 27/8

Bedoel je met "klinkt bekend", dat je de discussie kent of dat de uitkomst." het is grond" kent en dat dat de lijn van ILT is?

Groeten,

Verzonden met BlackBerry Work
www.blackberry.com

Van: (WVL) <>@rws.nl>
Datum: woensdag 28 aug. 2019 3:46 PM
Aan: (WVL) <>@rws.nl>
Onderwerp: RE: Terugkoppeling gesprek met (over toepassingsmogelijkheden Noordse Leem) -- aanvulling nav 27/8

Hoi ,
 Klinkt bekend. is erbij betrokken (geweest).

valt buiten scope Wob-verzoek

Groet,

Van: (WVL)
Verzonden: woensdag 28 augustus 2019 13:08
Aan: (WVL)
Onderwerp: FW: Terugkoppeling gesprek met (over toepassingsmogelijkheden Noordse Leem) -- aanvulling nav 27/8

Ik ken deze afspraak niet. Is Bodem + hierin geconsulteerd? Jullie zitten in de discussie bouwstof/grond.

Van: (GPO) <>@rws.nl>
Verzonden: woensdag 28 augustus 2019 12:26
Aan: (ON) <>@rws.nl>; (ON) <>@rws.nl>
CC: (WVL) <>@rws.nl>; (GPO) <>@rws.nl>; <>@tauw.com>
Onderwerp: FW: Terugkoppeling gesprek met (over toepassingsmogelijkheden Noordse Leem) -- aanvulling nav 27/8

Goedemorgen en .

Hierbij terugkoppeling van onderstaande tav granuliet/ noordse leem

klopt het nu dat het als grond gecertificeerd kan blijven? Ook in water? Hoe zit dit nu met evt. Milieubelastende zaken zoals eerder speelde?

Graag even je reactie daarover en stand van zaken inzake dit dossier. Dank.

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: (PPO) <@hoogwaterbescherming.nl>
Datum: woensdag 28 aug. 2019 9:16 AM
Aan: (GPO) <@rws.nl>, (WVL) <@rws.nl>, (BS) <@rws.nl>, (WVL) <@rws.nl>
Kopie: (GPO) <@rws.nl>, (PPO) <@hoogwaterbescherming.nl>, (GPO) <@rws.nl>, (ON)
<@rws.nl>, (GPO) <@rws.nl>
Onderwerp: RE: Terugkoppeling gesprek met (over toepassingsmogelijkheden Noordse Leem) -- aanvulling nav 27/8

Goedemorgen,

Een korte update.

Op aangeven van heb ik gisteren kort met en zijn adviseurs verder gesproken over de toepassingsmogelijkheden van Noordse Leem. Dat kon omdat eerder tussen ILT, I&W en RWS overeenstemming is bereikt over de vraag in hoeverre granuliet of Noordse Leem als bouwstof of als grond kan worden beschouwd. Die overeenstemming luidt dat granuliet als grond beschouwd mag worden en dat er dus geen belemmeringen (anders dan de gebruikelijke) zijn voor toepassing in de gww-sector.

Vorige keer was er sprake van drie mogelijke sporen:

- Dijkversterking en de POV Gebiedseigen Grond: in het kader van deze POV zou in algemene zin naar Noordse Leem gekeken kunnen worden. Overleg met de TM van deze POV ( ) heeft opgeleverd dat het aspect erosiebestendigheid dan belangrijk is. Nu valt het materiaal in categorie 3, maar daar zit van alles in (van zand tot minder goede klei). heeft aangeraden om wat simpele proeven te doen om de erosiebestendigheid te onderzoeken door water over een talud te laten lopen. (Bontrup) gaat dit met afstemmen om te kijken of dergelijke proefjes net als de erosieproef met de buitenboordmotor vrij eenvoudig door Bontrup zelf uitgevoerd kunnen worden.
- Dijkversterkingsprojecten: voor dijkversterkingsprojecten bij waterschappen lijkt het project Hansweert van Scheldestromen interessant. Dit is een forse dijkversterking langs de Westerschelde, waar de kruin ongeveer 3 meter moet worden verhoogd. Daar gaat veel grond in zitten. van het waterschap is wel nieuwsgierig en gaat een afspraak met hem maken.
- Voor kweloplossingen bij kanalen is het project Twentekanal een gepasseerd station (zie de voorgaande mail van Joyce hierover), maar RWS bereidt momenteel een procesje voor dat moet leiden tot een breder palet aan oplossingen voor kwelbeheersing. Zodra dit procesje wat duidelijker wordt, is het zaak om te kijken hoe een toepassing van Noordse Leem hier onderdeel van kan zijn (naast andere oplossingen om de verschillende marktpartijen een zo gelijk mogelijk speelveld te bieden).

Ten opzichte van deze sporen is er nog een spoor bij gekomen, want Bontrup is door een aannemer van ons gevraagd om een oplossing te bedenken voor het herstel van een geërodeerde oever. Technisch lijkt het materiaal Noordse Leem heel geschikt om de erosiegaten op te vullen zonder dat door de stroombelasting direct opnieuw erosie ontstaat (zodat er tijd is om een toplaag aan te brengen).

Hiermee ligt de bal (of liggen de ballen) voorlopig bij , maar ik schat zomaar in dat wij op een zeker moment weer in balbezit komen :).

Groeten,

Van: (GPO)
Verzonden: maandag 12 augustus 2019 18:19
Aan: (WVL); (PPO); (BS); (WVL)
CC: (GPO); (PPO); (GPO); (ON); (GPO)
Onderwerp: RE: Terugkoppeling gesprek met (over toepassingsmogelijkheden Noordse Leem)

Goedemiddag ,

Vanuit het project Twentekanal wil ik graag het volgende verduidelijken n.a.v. onderstaande mails.

Na een uitgebreide Value Engineering studie met de markt vorig jaar hebben wij voor het project Twentekanal gekozen voor een specifieke kwel maatregel en dat is een zand bentonietmengsel geworden. Deze maatregel laten wij door een (zelfstandig) hulpvervoerder uitvoeren en zal straks onderdeel worden van het hoofdcontract. Deze koers is intern afgestemd en de aankondigingen zijn in de afgelopen weken op Tendernet geplaatst. Na verduidelijkende gesprekken met enkele marktpartijen hebben wij geen bezwaren ontvangen. In het proces vooraf hebben wij ook aan de firma Bontrup aangegeven waarom wij specifiek voor project Twentekanal voor deze koers gaan. Wij hebben ons daarna niet meer gemengd in de discussie met DGWB/ILT en Bontrup, zoals ook heeft verzocht. De aanbesteding voor project Twentekanal start begin september.

In de afgelopen tijd heb ik met , , , (WVL) en gesproken over de bevingen uit de Value Engineering studie en de noodzaak om voor toekomstige kanaalprojecten kennisontwikkeling door te voeren voor de kwel beheersing. en ik zijn nu bezig met het uitwerken van een strategische notitie die wij intern willen voorleggen. Daaruit moet een advies volgen hoe wij de kennisontwikkeling daarin als RWS mogelijk kunnen faciliteren, dat kan mogelijk via een pilot traject of door aan te sluiten bij lopende kennisinitiatieven. Insteek is wel dat we willen inzetten op een transparant proces, bijvoorbeeld in lijn met het Value Engineering proces, om te garanderen dat alle marktpartijen een gelijk speelveld krijgen. Uiteindelijk moet dit voor RWS een breder pallet opleveren aan oplossingen voor kwelbeheersing, zodat we voor ons netwerk in de toekomst een nog betere afweging kunnen maken.

Op korte termijn spreken en ik met over de notitie en het vervolg proces qua aanhaken andere afdelingen en uiteindelijke besluitvorming. Lijkt mij wel zaak om de verbinding met elkaar te houden, zodat we van elkaar weten waar we mee bezig zijn.

Ik hoop dat ik verduidelijking heb gegeven, mochten er vragen zijn bel mij gerust.

Van: (WVL)
Verzonden: maandag 12 augustus 2019 7:49
Aan: (PPO); (BS)
CC: (WVL); (GPO); (GPO); (PPO)
Onderwerp: RE: Terugkoppeling gesprek met (over toepassingsmogelijkheden Noordse Leem)

Gelukkig stuurde je een terugkoppeling uit. De link met loopt via meerdere personen bij RWS. Echter er speelt momenteel een zwaar dossier tussen Bontrup en DGWB/ILT over wel of niet een

verklaring te krijgen als grond of bouwstof voor hun restant fijne fractie wat overblijft na breken van steenslag tbv ZOAB.

is vanuit WVL de dossierhouder en ik wil iedereen oproepen geen tussentijdse meldingen of gesprekken te doen met tot na 21 augustus en het moment daarna waarop kan aangeven wat de route wordt tav de verklaring.

is wel consistent dat helpt.

Groeten,

Van: (PPO) <> @hoogwaterbescherming.nl>

Datum: vrijdag 09 aug. 2019 5:20 PM

Aan: (BS) <> @rws.nl>

Kopie: (WVL) <> @rws.nl>, (WVL) <> @rws.nl>, (GPO) <> @rws.nl>, (GPO) <> @rws.nl>, (PPO) <> @hoogwaterbescherming.nl>

Onderwerp: Terugkoppeling gesprek met (over toepassingsmogelijkheden Noordse Leem)

Hoi ,

Afgelopen vrijdag hebben en ik gesproken met zijn medewerkers en een adviseur (voormalig Deltares-medewerker). Dit naar aanleiding van je mail van 19 juli om eens te verkennen wat de mogelijkheden zijn voor de toepassing van Noordse Leem in de Nederlandse waterbouw. In de bijlage tref je een uitgebreider verslag aan (met een onverwachte spin off voor Integraal Rivier Management :)).

Op zich zien wij voldoende toepassingsmogelijkheden en ook concrete aanknopingspunten voor de toepassing van Noordse Leem in projecten van RWS en de waterschappen. De focus ligt hier gelet op de eigenschappen van het materiaal (zwaar, ondoorlatend, geen verwerking) op waterkeringen en afdichtingen. Daarvoor hebben we een aantal concrete denkrichtingen besproken:

- **Algemeen:**
  - o Het materiaal Noordse Leem is recent verdwenen van de lijst 'materiaalspecifieke toepassingsverklaring' van het RWS Steunpunt Wegenbouw. Het lijkt voor de hand te liggen om het materiaal weer op deze lijst te krijgen.
  - o Voor de toepassing van Noordse Leem in contracten is het wellicht nodig om via het CROW de verschillende eisen te laten vaststellen, die aan het materiaal gesteld moeten en kunnen worden.
- **Waterkeringen (vergelijkbare route als met JLD-dijkstabilisator in het kader van de POV Macro-stabiliteit):**
  - o Aansluiten bij de POV Dijkversterking Gebiedseigen Grond van het HWBP: gaat hierover met contact opnemen.
  - o Pilot project(en): In combinatie met de POV zou in een HWBP-project een grootschalige proef gedaan kunnen worden, ook ter onderbouwing van accordering door ENW, zie hieronder. Belangrijk is dat we hierbij goed leren van de toepassing van Thermisch Gereinigde Grond.
  - o Accordering door Expertise Netwerk Waterkeren is voor waterveiligheid altijd belangrijk.
- **Afdichtingen:**
  - o Naast de toepassing in dijkversterkingen lijkt de afdichting van kanaalbodems ook kansrijk. Om dit verder te verkennen legt contact met (Wilhelminakanaal) en is het wellicht ook verstandig om de gesprekken over toepassing in Twentekanalen te hervatten.

Maar, bij de voorbereiding van het gesprek werd ons duidelijk dat er grote belemmeringen voor de toepassing van dit materiaal vanuit ILT zijn opgeworpen. ILT claimt dat Noordse Leem een bouwstof is (ondanks dat het al vele jaren als grond wordt gebruikt) en daarmee lijken de toepassingsmogelijkheden ineens verdwenen. heeft dit akkefietje opgeschaald naar voormalig minister van BuZa, Halbe Zijlstra en zo is via een balletje gaan rollen. Op 21 augustus spreken ILT, DGWB en RWS ( ) over deze kwesties en op 26 augustus spreken deze partijen met . Die gesprekken zouden beleidsmatig voldoende ruimte moeten bieden vóóordat we de hierboven genoemde denkrichting verder uit te werken.

Groeten, mede namens ,

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: donderdag 20 juni 2019 13:40
Aan: [redacted] (WVL); [redacted] (WVL)
Onderwerp: RE: Noordse Leem problematiek

10.2.e

023

[redacted],
Kan je oproep vanuit de logica van de bodemregelgeving volledig volgen. Maar...

Deze escalatie doet wel de vraag naar proportionaliteit rijzen.

De keuze bouwstof betekent ook: moet terugneembaar zijn en sluit de huidige toepassingen (ook een door RWS gewenste als bodemafdichting) uit.

Het verhaal van de ondernemer is: daarmee kom ik op de rand te staan en daarmee ook de asfaltproductie in NL.
[Ik heb nog een vraag ontstaan bij de asfaltboys hoe belangrijk deze leverancier nu echt is in de gehele keten. Hij levert in ieder geval aan de VolkerWessels groep, incl KWS, de grootste asfaltboer van NL]

Lijkt me van belang dat DGWB ook voorbereid is op die vraag.
In de notitie zie ik dat antwoord niet.

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: donderdag 20 juni 2019 7:44
Aan: [redacted] (WVL); [redacted] (WVL)
Onderwerp: RE: Noordse Leem problematiek

- 100% lobbyisme, advies rug-recht houden!

- coördinatie en overzicht ligt bij [redacted] (DGWB). Via mij krijgt hij ook de RES-info en afspraken door.

Van: [redacted] (WVL) <[redacted]@rws.nl>
Datum: donderdag 20 jun. 2019 7:25 AM
Aan: [redacted] (WVL) <[redacted]@rws.nl>
Kopie: [redacted] (WVL) <[redacted]@rws.nl>
Onderwerp: RE: Noordse Leem problematiek

Dag [redacted],
Klopt, dank voor doorzenden.

Wat me verbaast is dat in het door [redacted] belegde overleg DGMI is aangehaakt en niet DGWB (daar ligt m.i. het primaat over een oordeel grond/bouwstof).

Mogelijk ligt daarachter een redenering dat het LAP leidend zou moeten zijn (ik check dat hier met [redacted], check daarna vandaag met [redacted]).
Waarschijnlijker is dat er gewoon bij de verkeerde deur aangebeld is. Station afvalstof/geen afvalstof is al gepasseerd als je in een afweging grond/bouwstof komt.

Ik vraag me ook af of iedereen al weet dat er een BOB procedure loopt op een handhavingsactie (ON).

Mijn afspraak met Bontrup is gisteren tot stand gekomen, nadat [redacted] eerder om het telefoonnummer van [redacted] had gevraagd.
Ben benieuwd of ze ook eraan denken dat ze van alles al wist.

Wat betreft overzicht: tot voor deze escalatie werd de informatie tussen betrokkenen (in ieder geval binnen RWS) goed gedeeld.
Ik vraag me af of dat ook allemaal op deze tafel terecht komt, temeer daar DGWB ontbreekt.

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: woensdag 19 juni 2019 22:33
Aan: [redacted] (WVL)
Onderwerp: FW: Noordse Leem problematiek

[redacted]
Er vindt blijkbaar al veel overleg plaats zo te zien. Ben benieuwd wie het overzicht houdt.

Van: Zijlstra, Halbe <[redacted]@volkerwessels.com>
Datum: woensdag 19 jun. 2019 10:22 PM
Aan: [redacted] - DBO <[redacted]@minienw.nl>
Kopie: [redacted] - ILT <[redacted]@ilent.nl>, [redacted] - DGMI <[redacted]@minienw.nl>, [redacted] (WVL) <[redacted]@rws.nl>
Onderwerp: RE: Noordse Leem problematiek

Geachte heer [redacted],

Dank voor het leggen van het contact, ik zal hen telefonisch benaderen om een gesprek over noordse leem/granuliet met [redacted]) op te zetten.

Er zijn ondertussen nog een aantal ontwikkelingen geweest in dit dossier, waarvan het mij goed lijkt dat jij en de door jou aangedragen personen er van op de hoogte zijn.
Ten eerste zijn betreffende ondernemer en een medewerker uitgenodigd om op 12 juli op het Ministerie van I&W te spreken met de heren [redacted] en [redacted] over een conceptnotitie [redacted] en [redacted] granuliet/noordse leem bestempelen als bouwstof. Deze conceptnotitie is inmiddels in minimaal 1 casus gebruikt als beleidsuitgangspunt (zie bijgevoegde mail en bijgevoegde conceptnotitie die in het in de mail beschreven besluit als memo was bijgevoegd). De ondernemer is bezig met een reactie op dit besluit en als die beschikbaar is zal ik hem vragen die te delen met jullie.
Ten tweede is betreffende ondernemer uitgenodigd voor een gesprek op 27 juni in Utrecht met [redacted] en [redacted]. Dit gesprek is opgezet omdat [redacted] onlangs in deze zaak is gedoken en hij had [redacted] aangewezen als aanspreekpunt mocht er tijdens zijn vakantie iets gebeuren. De ondernemer heeft haar gebeld vanwege de conceptnotitie en daaruit is dit gesprek voortgekomen. [redacted] was op de hoogte van het contact tussen jou en mij.

Ik zal op zo kort mogelijke termijn het gesprek met [redacted], [redacted] en [redacted] organiseren, maar het leek me wel goed dat zij en jij op de hoogte zijn van de geschetste recente ontwikkelingen. Daarom heb ik hen in de cc van deze mail opgenomen. Mochten de recente ontwikkelingen nog tot nadere overwegingen bij jullie leiden, dan hoor ik dat graag. Ook ik hoop dat een opbouwend gesprek tot een snelle en constructieve oplossing zal leiden, zodat we voorkomen dat we binnenkort zonder grondstoffen voor asfalt komen te zitten.

Met vriendelijke groet,
Halbe Zijlstra

Van: [REDACTED] - DBO <[REDACTED]@minienw.nl> Namens [REDACTED] - DBO

Verzonden: woensdag 19 juni 2019 18:14

Aan: Zijlstra, Halbe <[REDACTED]@volkerwessels.com>

Onderwerp: RE: Noordse Leem problematiek

Geachte heer Zijlstra/ Beste Halbe,

De volgende personen van IenW kunnen worden benaderd voor een gesprek over de Noordse Leem problematiek:

- [REDACTED] 06 - [REDACTED], [REDACTED]@ilent.nl

- [REDACTED] (DGMI, [REDACTED]

[REDACTED] 06 - [REDACTED], [REDACTED]@minienw.nl

- [REDACTED] ([REDACTED] Rijkswaterstaat) 06 - [REDACTED], [REDACTED]@rws.nl

Alle personen kennen de toegestuurde presentatie over de problematiek.

Ik hoop op een opbouwend gesprek!

Hartelijke groet,

[REDACTED]

Van: Zijlstra, Halbe <[REDACTED]@volkerwessels.com>

Verzonden: donderdag 6 juni 2019 11:21

Aan: [REDACTED] - DBO <[REDACTED]@minienw.nl>

Onderwerp: Noordse Leem problematiek

Beste [REDACTED],

Dank voor het gesprek van vanochtend. Ten behoeve van de escalatie van komende maandag bijgevoegd nog kort wat achtergrondinformatie. Deze presentatie is gemaakt door het betreffende bedrijf.

Met vriendelijke groet,
Halbe Zijlstra

DISCLAIMER:

De informatie verzonden met dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is verboden. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan. Afzender staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden email, noch voor tijdige ontvangst daarvan. Afzender aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook voortvloeiende uit het gebruik van elektronische berichten. Afzender aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook voortvloeiende uit het gebruik van elektronische berichten.

The information contained in this communication is confidential and may be legally privileged. It is intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed and others authorised to receive it. If you are not the intended recipient you are hereby notified that any disclosure, copying, distribution or taking any action in reliance on the contents of this information is strictly prohibited and may be unlawful. Sender is neither liable for the proper and complete transmission of the information contained in this communication nor for any delay in its receipt. Please note that the confidentiality of e-mail communication is not warranted.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook voortvloeiende uit het gebruik van elektronische berichten.

aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: (WVL)
Verzonden: woensdag 6 februari 2019 06:57
Aan: (WVL); (WVL); (WVL)
Onderwerp: RE: Flitsbon voor uitwerken toepassingmogelijkheden granuliet

10.2.e

028

Dag ,

Dank voor informeren.

Procedureel puntje:

Een flitsbon kan alleen waar geen raamovereenkomst bestaat.

Die hebben we met Deltares wel.

Check zonodig even met wat het handigst is om te doen.

Van: (WVL)

Verzonden: dinsdag 5 februari 2019 16:50

Aan: (WVL); (WVL)

CC: (WVL); (WVL); (WVL); - DGRW; (WVL); (WVL)

Onderwerp: Flitsbon voor uitwerken toepassingmogelijkheden granuliet

Beste en ,

Vandaag hebben , en ik een gesprek gehad met de en van firma Granuliet Import Benelux (GIB). We hebben gesproken over het hergebruik van het "zand-achtig materiaal" dat vrijkomt bij het breken/bewerken van granuliet. GIB wil deze afvalstof hergebruiken/nuttig toepassen. Onduidelijk is echter onder welke noemer van het Bbk dit hergebruik kan en mag plaatsvinden.

De discussie over het hergebruik als grond of bouwstof loopt al heel lang en is in 2017 opnieuw opgewaaid vanwege de nieuwe BRL 9344 die toentertijd bij ons werd aangemeld voor opname in de Regeling bodemkwaliteit (Rbk). In de concept BRL 9344 stond, kortgezegd, dat granuliet bouwstof of grond kan zijn. Dit is echter onder het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) niet mogelijk, het is of een bouwstof of grond, beiden sluiten elkaar uit. Volgens GIB is het grond en zij hebben de BRL daarop aangepast. De discussie loopt echter nog om het helaas nog steeds niet geheel duidelijk is waar het nu (het beste) onder valt. Gezien alle gevoeligheden op het dossier Bodemkwaliteit die nu lopen en de aandacht vanuit de media (TGG, diepe plassen, AEC bodemassen etc.) wil het ministerie wel overwogen een oordeel geven.

Voor deze overweging willen we van Deltares vragen om een notitie op te stellen waarin we antwoord krijgen op de volgende vragen (gaf aan dat een deskundige is op dit gebied):

- Onder welke definitie van het Bbk valt het "zand-achtig materiaal" dat vrijkomt bij het breken/bewerken van granuliet. Grond, bouwstof, beide of geen van beide?
- Granuliet komt uit het buitenland. GIB geeft aan dat het materiaal ruimschoots voldoet aan de eisen van het Bbk. Is dit een juist veronderstelling, worden door de keuringen en toetsingscriteria zoals beschreven in de concept BRL 9344 de milieu hygiënische risico's zoals bedoeld in het Bbk voldoende beschermd? Zijn er ten aanzien van toepassingen onder water als diepe plassen aanvullende maatregelen of onderzoeken nodig?

Ik schat in dat het opstellen van deze notitie onder het drempelbedrag een flitsbon blijft. Daarmee zou ik alleen een prijsopgave aan Hoeven te vragen.

Mijn vraag aan jullie: Heeft LOBO een potje waaruit deze werkzaamheden (namens I&W) kunnen worden betaald en zo ja kan ik overgaan tot het vragen van een prijsopgave.

@ , , , . In latere instantie willen en ik met jullie de resultaten bespreken en kijken wat dit betekend voor juridische context en de uitvoering van werken bij RWS. Van GIB begrepen we dat RWS een van de grootste afnemers is.

Een fijne dag,

Van: - DGRW [mailto: u@minienm.nl]

Verzonden: dinsdag 5 februari 2019 14:19

Aan: (WVL); (WVL)

CC: (WVL)

Onderwerp: RE: Definitie granuliet

Hallo en ,

Dank voor de informatie. Als ik het stuk zie stuit ik toch weer op een nieuw element, namelijk colloïdaal gedrag.

Hieronder de gegevens van van Deltares. gaf snel even een uiteenzetting waarom granuliet grond kan zijn. Het is denk ik gezien de opmerkingen over de zorgplicht en de eerdere discussies om het toch een keer helemaal uit te lopen. In dat verband vind ik de opmerking van ook wel een goede, namelijk wellicht kan het materiaal gezien de eigenschappen nooit een bouwstof zijn. Ben benieuwd waar wij op uitkomen.

Met vriendelijke groet,

Van: (WVL) < @rws.nl >

Verzonden: dinsdag 5 februari 2019 13:50

Aan: (WVL) < @rws.nl >; - DGRW < @minienm.nl >

CC: (WVL) < @rws.nl >

Onderwerp: Definitie granuliet

N.a.v. het overleg vanochtend heb ik gezocht naar wie op 12 april 2018 vanuit Bodem+ heeft aangegeven dat granuliet een bouwstof is, bijgevoegde vond ik in topdesk. De naam werd in het gesprek vanochtend ook genoemd. Mij waren deze vragen niet bekend, handig als achtergrondinformatie.

Met vriendelijke groet,

Van: (GPO)
Verzonden: dinsdag 20 augustus 2019 09:27
Aan: (GPO); (GPO); (WVL); (PPO); (GPO)
CC: (PPO)
Onderwerp: RE: 3 juli; RE: Noordse leem en asfaltimpuls

10.2.e

029

Goed dat jij dit aankaart. Ik besprak dit met van WVL. Hij heeft mij op een van de laatste dagen voor mijn vakantie "een mail vanuit de bron" toegestuurd. Dus ook met de reden waarom dit speelt. Wij kunnen dit onderwerp bespreken met het netwerk dit brondocument. In een eerste overleg tussen WVL en GPO moeten we denk ik niet alle diepe kennisspecialisten meenemen, maar eerst afasten waar de schoen wringt en welke specialisme we nodig hebben om het RWS standpunt te bepalen. Laten we dit in wegebouwoverleg bespreken.

Groet

Van: (GPO) <@rws.nl>

Datum: dinsdag 20 aug. 2019 9:15 AM

Aan: (GPO) <@rws.nl>, (GPO) <@rws.nl>, (WVL) <@rws.nl>, (PPO) <@rws.nl>, (GPO) <@rws.nl>

Kopie: (PPO) <@rws.nl>

Onderwerp: RE: 3 juli; RE: Noordse leem en asfaltimpuls

Heren, dame,

Terug van vakantie kom ik onderstaande interessante mailwisseling tegen.

Als er inderdaad een probleem wordt geïntroduceerd, dan zullen we zoals gezegd verantwoordelijkheid moeten nemen als opdrachtnemer. En dan is het bij elkaar brengen van alle kennis een toe te juichen initiatief.

Maar in de basis vermoed ik dat we nu met 6 man in de mail zijn geklommen op 1 losse opmerking van 1 producent.

Ik zit in diverse NEN (NL) en CEN (EU) commissies voor wegebouwmaterialen met annemers en producenten. zit ook in diverse van de NEN en CEN overleggen naast BRL-afstemming specifiek voor granulaaft en vulstof (waar "noorse leem" onder valt).

Vanuit deze brede paritair overlevormen is onderstaand signaal niet op deze wijze naar vormen gekomen.

En dat bevreemd mij.

Ook via het overleg tussen VBW en RWS is dit niet opgekomen.

En bij het overleg "vakgroep specialistische wegebouw" is het signaal niet eerder voorbij gekomen (terwijl men de randen van dergelijke overleggen altijd prima weet te benutten om issues onder de aandacht te brengen).

We roepen dit soort overlegorganen juist in het leven om informatiestromen en signalen van en naar RWS goed te stroomlijnen.

Ik zou dus graag willen voorstellen dat de oorspronkelijke melder zich via de daarvoor beschikbare kanalen tot ons wend. Dan kunnen we ook in dit paritair overleg de oplossingsmogelijkheden bespreken.

En indien nodig specialisten vanuit bijvoorbeeld TU aan tafel vragen om ons hierin te ondersteunen.

Ik ben benieuwd naar jullie beeld over deze voorgestelde aanpak.

Van: (GPO)

Verzonden: donderdag 4 juli 2019 14:51

Aan: (GPO); (WVL); (PPO); (GPO); (GPO)

CC: Griffioen, Edwin (PPO)

Onderwerp: RE: 3 juli; RE: Noordse leem en asfaltimpuls

Prima. Als je wilt, laat ik of ook aanschuiven (ik kan zelf de mineralogie van de asfaltkant ook afdekken, maar voor de continuïteit en met het oog op het scheiden van mijn taken, is een van hen handig).

Van: (GPO)

Verzonden: donderdag 4 juli 2019 14:32

Aan: (GPO); (WVL); (PPO); (GPO); (GPO)

CC: (PPO)

Onderwerp: RE: 3 juli; RE: Noordse leem en asfaltimpuls

Dank voor inbreng. Ik denk zelf dat het goed kan zijn i.v.m. mineralogie kennis aan te laten sluiten. Dan zou idd steunpunt eerste scorende sessie kunnen organiseren. Dat zou dan in sept worden. Zal ik dit in gang zetten??

Groet

Van: (GPO) <@rws.nl>

Datum: donderdag 04 jul. 2019 2:17 PM

Aan: [redacted] (WVL) <[redacted]@rws.nl>, [redacted] (PPO) <[redacted]@rws.nl>, [redacted] (GPO) <[redacted]@rws.nl>, [redacted] (GPO)

Kopie: [redacted] (PPO) <[redacted]@rws.nl>
Onderwerp: RE: 3 juli; RE: Noordse leem en asfaltimpuls

Wie organiseert het? In de communicatie graag ook [redacted] mee nemen (zit namens RWS in een aantal van de relevante regelgevingsgroepen en coordineert validatie trajecten). Ze is nu met vakantie, maar ik schat in dat dit nog wel enige tijd loopt en in de toekomst weer terug komt dus het is handig haar mee te nemen met het oog op kennisborging.

Voor het overleg zou het fijn zijn om helder te krijgen wat de vraag/klacht precies inhoud, zijn daar stukken van waar we naar kunnen kijken? Ik neem aan dat "escaleren tot het ministerie" betekent dat er iets op papier staat.

Graniet Import (Benelux) koopt stenen in bepaalde fracties in van groeves en breekt ook zelf weer eea. RWS heeft geen aanpassingen aan de eisen gedaan sinds 2005 (gerelateerd aan veiligheid, zoals [redacted] al aangaf). Wel zijn we vanwege de geluidseisen meer 2LZOAB gaan gebruiken, waar andere steenfracties in zitten. Ik kan me voorstellen dat ze daarom meer zijn gaan breken en dus meer stof over houden.

Het stof van het breken van de stenen is niet geschikt voor toepassing in open deklagen, daar moeten nl minimum niveaus van bepaalde stoffen in zitten. Dat is niet nieuw, dat is al tientallen jaren zo.

Wat daarbij speelt, is dat voor niet-open mengsels (tussen en onderlagen, mengsels voor andere beheerders) niet wordt voorgeschreven welke vulstof gebruikt moet worden. Asfaltcentrales gebruiken daarvoor over ht algemeen de stof die overblijft bij de productie, die hoeven ze niet te kopen. Verplicht je ze om het te kopen, dan blijven de centrales weer met stof zitten.

Door toenemend hergebruik hoeft er bovendien steeds minder vulstof toegevoegd te worden.

Kortom, ik vermoed dat we een gevolg zien van verschuivingen gekoppeld aan duurzaamheidseisen (geluid, hergebruik/CO2 reductie) icm oplossingen waarbij verschillende marktpartijen een voor zichzelf optimale oplossing vinden. Als het dat idd is, zie ik zo gauw niet wat de verantwoordelijkheid van RWS is. Maar het kan zijn dat in dit overzicht een aspect mist, vandaar de noodzaak om de gegevens op tafel te krijgen.

Grt,
[redacted]

PS: [redacted], als eea helder is, laat jij dit dan archiveren bij het steunpunt zodat we bij vervolgvragen alles snel kunnen traceren?

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: donderdag 4 juli 2019 7:06
Aan: [redacted] (PPO); [redacted] (GPO); [redacted] (GPO)
CC: [redacted] (PPO); [redacted] (GPO)
Onderwerp: RE: 3 juli; RE: Noordse leem en asfaltimpuls

Helemaal voor!

Van: [redacted] (PPO)
Verzonden: woensdag 3 juli 2019 17:54
Aan: [redacted] (GPO); [redacted] (GPO); [redacted] (WVL)
CC: [redacted] (PPO); [redacted] (GPO)
Onderwerp: RE: 3 juli; RE: Noordse leem en asfaltimpuls

[redacted] en collega's.

Dit lijkt mij een onderwerp om met elkaar te bespreken. Via de mail is het lastig alle invalshoeken helder en scherp te krijgen. Ik steun het voorstel van [redacted] om een gesprek in te richten binnen RWS.

Van: [redacted] (GPO) <[redacted]@rws.nl>
Datum: woensdag 03 jul 2019 4:15 PM
Aan: [redacted] (GPO) <[redacted]@rws.nl>, [redacted] (WVL) <[redacted]@rws.nl>, [redacted] (PPO) <[redacted]@rws.nl>
Kopie: [redacted] (PPO) <[redacted]@rws.nl>, [redacted] (GPO) <[redacted]@rws.nl>
Onderwerp: 3 juli; RE: Noordse leem en asfaltimpuls

Collega's

Hoewel ik niet volledige achtergrond ken toch aantal wegenbouwkundige punten:

- We gebruiken de specifieke gesteentes uit Noorwegen en Schotland, om te voorkomen dat stroefheidsproblemen ZOAB, zoals die zich begin deze eeuw o.a. op A12 nabij Zoetermeer voor deden, optreden
- De in Nederland gebruikte vulstoffen zijn een van de redenen waarom ons ZOAB zulke goede levensduren heeft. Ik kan niet overzien wat er gebeurt als op het Noordse leem overstappen.
- Hier is best wel enig onderzoek voor nodig om dit uit te zoeken. Kennis zit o.a. bij Wim Verwaal (TUDelft)
- De veranderde ZOAB regelgeving kan ik niet zo snel niet thuisbrengen. Mogelijk is dit het "verbod" op augiet profier (ook vanwege stroefheidsproblemen), maar dat is toch al weer 5 tot 10 jaar van kracht.

Verder heb ik toch wel een paar aanvullende vragen:

- Wat zit erin het Noordse leem dat het zo gevaarlijk maakt; het zijn immers vnl. oxides die niet/nauwelijks uitlogen, of mis ik iets
- Hoe speelt deze problematiek in andere landen. Ook daar worden deze materialen toegepast? Kun we van die landen wat leren?

Lijkt mij goed om dit eerst met bredere groep te bespreken voor we in de stress schieten.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted] (GPO)
Verzonden: woensdag 3 juli 2019 15:08
Aan: [redacted] (WVL); [redacted] (GPO); [redacted] (PPO)
CC: [redacted] (PPO); [redacted] (GPO)
Onderwerp: RE: Noordse leem en asfaltimpuls

Ik heb het gelezen maar heb zelf geen zicht op de antwoorden van de door jou gestelde vragen, dat zal je begrijpen.

Al lezende krijg ik er wel een dubbel gevoel bij (ik weet niet of dat terecht is):
(1) Ja, RWS heeft m.i. als grote publieke opdrachtgever een bredere maatschappelijke verantwoordelijkheid en denkt dus na over consequenties van aanpassing van eisen als het goed is
(2) Aan de andere kant voelt het ook als een marktpartij die vanuit een sterke marktpositie m.n. zichzelf als klant lijkt te gaan zien en de verantwoordelijkheid voor een reststroom bij RWS neer wil leggen...? Een betere weg zou zijn het innovatiepad in te slaan met aannemers en samen op te trekken.

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: woensdag 3 juli 2019 13:31
Aan: [redacted] (GPO); [redacted] (PPO)
CC: [redacted] (PPO); [redacted] (GPO)
Onderwerp: RE: Noordse leem en asfaltimpuls

Dag Collega's,

ik houd er maar even op dat het antwoord nee is.

NB: andere namen voor het materiaal: granuliet en Rona leem. Het is materiaal dat vrijkomt bij het breken van graniet en kwartsiet blokken, geïmporteerd door GIB uit Noorwegen en Schotland om m.n. de asfaltproductie te voorzien van een alternatief voor in NL (of D) gewonnen grind.

Wat speelt rond GIB?

Kort: GIB claimt dat als zij op korte termijn niet worden geholpen, de asfaltproductie in Nederland piepend en krakend tot stilstand komt.

Het niet kunnen afzetten van de reststroom verstikt de productie van grind voor asfalt. GIB claimt 85% van de markt voor grind in asfalt in handen te hebben (ik weet dat ze in ieder geval aan KWS leveren)

GIB heeft hiervoor hoog binnen het Ministerie ( ) aandacht gevraagd en gekregen.

De stagnerende afzet van het bijproduct zit in het laatste van de regelgeving voor bodem- en bouwstoffenkwaliteit (RBK/BBK). Een stelsel waarin wettelijk erkende certificaten een centrale rol spelen. Sinds vorig jaar wordt het certificaat waaronder GIB de Noordse leem afzet niet meer geaccepteerd door RWS handhaving. Het gaat dan om toepassingen in diepe plassen. Handhaving stelt dat Noordse leem niet binnen de scope valt van de BRL die GIB hanteerde. GIB heeft inmiddels een nieuwe BRL laten opstellen. Vraag daarbij is of het materiaal grond of bouwstof is (de regelgeving dwingt tot een keuze daarin). Die discussie loopt nu nog bij beleid (DGWB). De BRL kan pas van toepassing zijn als deze ook wordt benoemd in de regelgeving (RBK/BBK): een beleidskeuze, met uitvoeringsconsequenties.

Wat wél een relatie heeft met het denken in een asfaltketen:

1. GIB claimt dat de reststroom in omvang is toegenomen door veranderde eisen aan zoab bij RWS. Er ontstaat nu meer restmateriaal bij de productie van het grind. Je zou kunnen redeneren dat deze consequentie ketenbreed doordacht zou moeten zijn voor je ervoor besluit. Een gedachte die bij ( ) wel resoneerde;
2. GIB zoekt afzet mogelijkheden voor het restmateriaal, onder andere als vulstof in asfalt (en dan komen we weer in o.a. het validatie verhaal van ( )). Niet alleen omdat het nu even niet mag in diepe plassen. Ook omdat het een hoogwaardiger toepassing kan zijn (in een diepe plas kost toch al snel een paar tientjes per m3).

Ben benieuwd hoe jullie hier tegenaan kijken.

- 1) Weten we hoe de marktverhoudingen in de toelevering naar de asfaltproductie in elkaar zitten? Raakt die 85% de kern?
- 2) Is dat verhaal over veranderde ZOAB eisen reëel?
- 3) Hebben we zicht op de consequenties als we dergelijke eisen aanscherpen (zien we dat dan ook in de productregels die Rob noemde)?
- 4) Zien jullie mogelijkheden en kansen (of juist belemmeringen en risico's) om overleg in de asfaltketen te verdiepen, vergelijkbaar met de betonketen? Ook los van deze casus?

Van: (GPO)

Verzonden: donderdag 20 juni 2019 15:10

Aan: (GPO); (WVL)

CC: (PPO); (PPO); (GPO)

Onderwerp: RE: Noordse leem en asfaltimpuls

Beste ( ) e.a.,

Binnen asfaltimpuls geven we geen specifieke aandacht aan een bepaald product. Wat wij wel doen is zorgen dat de rekenmethode PCR (product categorie regel) asfalt zodanig wordt opgesteld dat we van alle relevante innovaties/duurzame producten de duurzaamheidsindicatoren (vnl. CO2/MKI en circulariteit) op transparante en eenduidige manier kunnen berekenen (appels met appels) vergelijken. Dit betekent dat we dus ook voor een product met een reststroom toevoeging zoals b.v. Noordse leem de duurzaamheidsindicatoren objectief kunnen beoordelen t.o.v. reguliere en andere innovatieve producten. Daarnaast moet de producent dan wel via het asfaltkwaliteitsloket (NI-breed) of ITC aantonen dat zijn product op andere kenmerken (geluid, stroefheid, levensduur etc.) minstens gelijkwaardig is aan de reguliere producten (ZOAB, TLZOAB etc.). Als producent beide processen duurzaamheidsimpact berekening en asfaltkwaliteitsloket/ITC succesvol heeft doorlopen, kan hij zijn product gewoon in Rijkswaterstaat projecten aanbieden.

Asfaltimpuls is er dusvoor de generiek randvoorwaardelijke (juiste rekenmethodes) zaken en asfaltkwaliteitsloket voor specifieke productspecifieke (validatie) zaken,

Groet,

Van: (GPO)

Verzonden: donderdag 20 juni 2019 14:12

Aan: (WVL)

CC: (PPO); (PPO); (GPO); (GPO)

Onderwerp: RE: Noordse leem en asfaltimpuls

Hallo ( ) (met cc ( )),

In het kort het antwoord op je vragen:

- 1) Binnen de asfaltimpuls is de omgang met de gehele materiaalstroom (incl. reststromen) in mijn beleving geen onderwerp van gesprek op dit moment (valt niet binnen 1 van de 7 sporen, zie <https://www.crow.nl/asfalt-impuls/projecten>).
- 2) Dat verwacht ik op korte termijn ook niet.

Ik cc Rob en ( ) a even omdat zij wellicht nadere informatie hebben op dit eerder ooit door RWS in de keten besproken is geweest (hoewel ik mij voor kan stellen dat jouw eigen afdeling hierin en sleutelrol zou hebben vervuld als dit het geval zou zijn).

Verder leg ik in mijn hoofd de link met de virtuele asfaltcentrale, berekeningen referentie MKI's, etc. Ik weet niet of hier ook rekening wordt gehouden met (nog) niet benutte materiaal reststromen. Dat weet ( ). Tot slot is het wel interessant om op te duikelen van "handhaving van ON en ZN" inhoudt: dat is wellicht goed om nog even mee te geven.

Groeten,

Van: (PPO)

Verzonden: donderdag 20 juni 2019 8:22

Aan: (GPO); (PPO)

Onderwerp: FW: Noordse leem en asfaltimpuls

Collega ( ) stelt mij een vraag inzake asfaltimpuls.

Kunnen jullie deze vraag als lid van het transitieteam en tevens lid van stuurgroep asfaltimpuls beantwoorden svp?

Wil je mij in cc zetten svp?

Van: (WVL) <( )@rws.nl>

Datum: donderdag 20 jun. 2019 7:55 AM

Aan: (PPO) <( )@rws.nl>

Onderwerp: Noordse leem en asfaltimpuls

Dag ( ),

Wellicht heb je weleens gehoord van "Noordse Leem".

Het is een restproduct van GIB, naar verluid de grootste producent van grind voor asfalt.

Rond die reststroom spelen nogal wat issues op dit moment.

Details kan ik je geven, maar einde van het liedje is dat GIB op dit moment die reststroom nauwelijks kwijt kan.

De ondernemer heeft ruim een jaar geleden de problemen al eens aangekaart bij ( ), met een dubbel appél:

- 1) Heb je als afnemer van asfalt niet een ketenverantwoordelijkheid voor de totale materiaalstroom? Vanuit circulariteit een begrijpelijk appél;
- 2) Je zei als ( ) GPO dat de markt tijd moet hebben om zich in te stellen op nieuwe eisen en hier krijg ik voor die reststroom te maken met nieuwe eisen van RWS (NB: dat is de handhaving in ON en ZN).

Mijn concrete vraag:

Is in de asfaltimpuls al sprake van een ketenoverleg dat de gehele materiaalstroom afdekt en strekt dat overleg dan ook tot de reststromen die in de verschillende stappen van de keten vrijkomen?
Zo ja, dan ben ik benieuwd hoe dat verloopt
Zo nee, is dat nog te verwachten?

NB: de problematiek van GIB is deze week geëscaleerd tot de top van het ministerie.

Van: (WVL)
Verzonden: donderdag 20 juni 2019 07:26
Aan: (WVL)
CC: (WVL)
Onderwerp: RE: Noordse Leem problematiek

031

10.2.e

Dag ,

Klopt, dank voor doorzenden.

Wat me verbaast is dat in het door belegde overleg DGMI is aangehaakt en niet DGWB (daar ligt m.i. het primaat over een oordeel grond/bouwstof).

Mogelijk ligt daarachter een redenering dat het LAP leidend zou moeten zijn (ik check dat hier met , check daarna vandaag met). Waarschijnlijk is dat er gewoon bij de verkeerde deur aangebeld is. Station afvalstof/geen afvalstof is al gepasseerd als je in een afweging grond/bouwstof komt.

Ik vraag me ook af of iedereen al weet dat er een BOB procedure loopt op een handhavingsactie (ON).

Mijn afspraak met Bontrup is gisteren tot stand gekomen, nadat eerder om het telefoonnummer van had gevraagd. Ben benieuwd of ze ook ervaart dat ze van alles al wist.

Wat betreft overzicht: tot voor deze escalatie werd de informatie tussen betrokkenen (in ieder geval binnen RWS) goed gedeeld. Ik vraag me af of dat ook allemaal op deze tafel terecht komt, temeer daar DGWB ontbreekt.

Van: (WVL)
Verzonden: woensdag 19 juni 2019 22:33
Aan: (WVL)
Onderwerp: FW: Noordse Leem problematiek

Fyi

Er vindt blijkbaar al veel overleg plaats zo te zien. Ben benieuwd wie het overzicht houdt.

Van: Zijlstra, Halbe <@volkerwessels.com>

Datum: woensdag 19 jun. 2019 10:22 PM

Aan: -DBO <@minienw.nl>

Kopie: - ILT <@ilent.nl>, - DGMI <@minienw.nl>, (WVL) <@rws.nl>

Onderwerp: RE: Noordse Leem problematiek

Geachte heer Beste

Dank voor het leggen van het contact, ik zal hen telefonisch benaderen om een gesprek over noordse leem/granuliet met op te zetten.

Er zijn ondertussen nog een aantal ontwikkelingen geweest in dit dossier, waarvan het mij goed lijkt dat jij en de door jou aangedragen personen er van op de hoogte zijn.

Ten eerste zijn betreffende ondernemer en een medewerker uitgenodigd om op 12 juli op het Ministerie van I&W te spreken met de heren en over een conceptnotitie en granuliet/noordse leem bestempelen als bouwstof. Deze conceptnotitie is inmiddels in minimaal 1 casus gebruikt als beleidsuitgangspunt (zie bijgevoegde mail en bijgevoegde conceptnotitie die in het in de mail beschreven besluit als memo was bijgevoegd). De ondernemer is bezig met een reactie op dit besluit en als die beschikbaar is zal ik hem vragen die te delen met jullie.

Ten tweede is betreffende ondernemer uitgenodigd voor een gesprek op 27 juni in Utrecht met en . Dit gesprek is opgezet omdat onlangs in deze zaak is gedoken en hij had aangewezen als aanspreekpunt mocht er tijdens zijn vakantie iets gebeuren. De ondernemer heeft haar gebeld vanwege de conceptnotitie en daaruit is dit gesprek voortgekomen. was op de hoogte van het contact tussen jou en mij.

Ik zal op zo kort mogelijke termijn het gesprek met , en organiseren, maar het leek me wel goed dat zij en jij op de hoogte zijn van de geschetste recente ontwikkelingen. Daarom heb ik hen in de cc van deze mail opgenomen. Mochten de recente ontwikkelingen nog tot nadere overwegingen bij jullie leiden, dan hoor ik dat graag. Ook ik hoop dat een opbouwend gesprek tot een snelle en constructieve oplossing zal leiden, zodat we voorkomen dat we binnenkort zonder grondstoffen voor asfalt komen te zitten.

Met vriendelijke groet,
Halbe Zijlstra

Van: - DBO <@minienw.nl> Namens - DBO

Verzonden: woensdag 19 juni 2019 18:14

Aan: Zijlstra, Halbe <@volkerwessels.com>

Onderwerp: RE: Noordse Leem problematiek

Geachte heer Zijlstra/ Beste Halbe,

De volgende personen van IenW kunnen worden benaderd voor een gesprek over de Noordse Leem problematiek:

- ( ) 06 - @ilent.nl

- (DGMI,)

- [REDACTED] 06 - [REDACTED], [REDACTED]@rws.nl

Alle personen kennen de toegestuurde presentatie over de problematiek.

Ik hoop op een opbouwend gesprek!

Hartelijke groet,

[REDACTED]

Van: Zijlstra, Halbe <[REDACTED]@volkerwessels.com>

Verzonden: donderdag 6 juni 2019 11:21

Aan: [REDACTED]-DBO <[REDACTED]@minienw.nl>

Onderwerp: Noordse Leem problematiek

Beste [REDACTED]

Dank voor het gesprek van vanochtend. Ten behoeve van de escalatie van komende maandag bijgevoegd nog kort wat achtergrondinformatie. Deze presentatie is gemaakt door het betreffende bedrijf.

Met vriendelijke groet,
Halbe Zijlstra

DISCLAIMER:

De informatie verzonden met dit emailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is verboden. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan. Afzender staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden email, noch voor tijdige ontvangst daarvan. Afzender aanvaardt erop dat de vertrouwelijkheid van informatie verzonden per email niet gewaarborgd is.

The information contained in this communication is confidential and may be legally privileged. It is intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed and others authorised to receive it. If you are not the intended recipient you are hereby notified that any disclosure, copying, distribution or taking any action in reliance on the contents of this information is strictly prohibited and may be unlawful. Sender is neither liable for the proper and complete transmission of the information contained in this communication nor for any delay in its receipt. Please note that the confidentiality of e-mail communication is not warranted.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: [redacted] (WVL)
Verzonden: vrijdag 28 juni 2019 08:32
Aan: [redacted] (WVL)
Onderwerp: Noordse Leem
Bijlagen: 2019-07-01 Input [redacted]_Overleg_1-juli.docx

032

10.2.e

Ha [redacted],

Ter info het memo dat [redacted] intern aan [redacted] heeft gezonden in het kader van de komende overleggen rond Noordse Leem. Hadden we het eerder per mail al over.

[redacted]

Input Overleg 1 juli – Noordse Leem

Casus

Bij het breken en bewerken van rots afkomstig van kwartsiet- en granietmijnen ontstaat granuliet. Granuliet, ook wel Noordse Leem of Rhona Leem genoemd, is een homogeen fijnkorrelig materiaal met een inwendige wrijving als zand, een hoge volumieke massa en de doorlatendheid van verdichte klei. Deze fysische eigenschappen maken het materiaal geschikt voor tal van toepassing in weg- en waterbouwkundige projecten. Toepassing van granuliet vindt al langere tijd plaats.

Bij de levering en toepassing van granuliet zijn een aantal discussiepunten en vragen ontstaan:

- Door de schemabeheerder (certificerende instelling) SGS Intron is, op verzoek van Granuliet Import Benelux (GIB) in 2018 de BRL 9344: "De milieuhygiënische kwaliteit van fractie <500 µm vrijkomend bij de bewerking van primaire steenachtige materialen" ingediend bij het Ministerie van I&W voor opname in de Regeling bodemkwaliteit (Rbk). Doel is om op basis van deze BRL een erkende kwaliteitsverklaring voor granuliet af te kunnen geven en daarmee te gebruiken als milieuhygiënische verklaring bij het toepassen. In de ingediende BRL 9344 wordt aangegeven dat granuliet toepasbaar is als grond of bouwstof. Echter, het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) staat deze vrije keuze niet toe. Granuliet kan niet beide zijn, dit wordt door de definiëring van beide begrippen in het besluit uitgesloten. Granuliet is of grond of een bouwstof.
- Bij de toepassing van granuliet in weg- en waterbouwkundige projecten (o.a. waterplassen) is tijdens de uitvoering en het toezicht (ILT, [REDACTED] Rijkswaterstaat) eveneens discussie ontstaan over de toepasbaarheid van granuliet. Het ene bevoegd gezag beoordeeld granuliet als grond en de andere als bouwstof. Dit geldt ook voor leveranciers van Granuliet. Onder de noemer Noordse leem wordt het materiaal geleverd als grond en onder de noemer Rhona leem als bouwstof. Granuliet kan zoals aangegeven volgens het Bbk niet beide zijn. Een eenduidig standpunt is evident.
- Door het toepassen van granuliet wordt oppervlaktewater (tijdelijk) sterk vertroebeld. Aan granuliet wordt door Graniet Import Benelux (GIB) een flocculant toegevoegd die (mogelijk) tot milieuhygiënische risico kan leiden. In Rhona leem worden mogelijk ook aromatische koolwaterstoffen aangetroffen. In artikel 7 van het Bbk is een specifieke zorgplicht opgenomen voor toepassen van grond en bouwstoffen in oppervlaktewaterlichamen. Er is tussen GIB en Handhaving Rijkswaterstaat onduidelijk over de reikwijdte van deze zorgplicht bij de toepassing van granuliet in oppervlaktewater.
- Als bewijsmiddel voor de milieuhygiënische kwaliteit van granuliet wordt door GIB de BRL 9321 gebruikt als erkende kwaliteitsverklaring. Dit normdocument is gezien de scope niet van toepassing op granuliet.

In april 2018 is het granuliet door RWS [REDACTED] geweigerd als toepassing voor verondieping van zandwinplassen. RWS (niet het deel waar wij me samenwerken) verklaarde dat het:

- Een afvalstof zou zijn en er zou asbest in zitten;
- Barium een probleem zou zijn
- Colloïdaal gedrag;
- Het zou een bouwstof zijn;
- Het zou om granietslijpsel gaan;
- Over het floccant zijn vragen gesteld.

Reactie

- Hoofddiscussie is of het granuliet grond is of gezien moet worden als bouwstof, en of het granuliet wel voldoet aan deze categorieën. Deze discussie loopt volop en wordt vanuit DGWB gevoerd (en moet daar ook gevoerd worden).
- Er is voor DLCE dan ook een zeer beperkte rol.
- Vanuit afval/product kennen we deze casus niet, er is geen aanvraag van een rechtsoordeel. Het is lastig op om basis van beperkte informatie uitspraken te doen.
- Iets is afval als je je ervan 'ontdoet'. Je kunt aangeven dat dit op hoofdlijnen betekent dat er aan 3 voorwaarden voldaan moet worden:
  - Het gebruik/ toepassing is **zeker**;
  - De toepassing is **rechtmatig**: voldoet aan alle eisen uit product regelgeving en er zijn geen onaanvaardbare risico's voor mens en milieu;
  - De toepassing is **voldoende hoogwaardig**.
- Voor uitwerking van deze voorwaarden kun je verwijzen naar de Leidraad afvalstof/ product.
- Het lijkt erop dat het granulaat het karakter van een bijproduct heeft, maar daarvoor zijn onderstaande zaken wel relevant (anders is het geen bijproduct = afval):
  - Relevant is wel dat bij de tweede voorwaarde (rechtmatig) er gekeken moeten worden naar of een bepaald materiaal voldoet aan de productregelgeving, in dit geval het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Als het uiteindelijk niet voldoet kan iets een 'last' worden en dus een 'afvalstof' worden. Maar dit is precies waar de discussie al over loopt met DGWB, zij gaan over deze regelgeving.
  - Er lijken ook zorgen over het floccant dat gebruikt wordt (EcoPure) bij het spoelen. Er zou bij de afbraak polyacrylamide ontstaan en mogelijk ook acrylamide, een zeer zorgwekkende stof. Het lijkt erop dat er niet voldoende is onderzocht of dit ook daadwerkelijk zo is. Een gering deel van het floccant blijft waarschijnlijk achter in het granuliet en indien het granuliet wordt toegepast komt dit dus in de bodem of in oppervlaktewater kan komen (het gaat dus over een mogelijke emissie van ZZS). Ook dit haakt in op de vraag of de toepassing wel 'rechtmatig' is. Maar wederom ligt deze vraag of bij DGWB (ZZS in een emissie naar de bodem/water).
  - Ook blijkt dat RWS handhaving dacht dat er asbest in het materiaal zat. Indien dit zo is, dan speelt dit net als bij de twee bovenste punten wel een rol bij de vraag of de toepassing rechtmatig is. En kan het dus zo zijn dat dit niet het geval is en kan het daarom 'afval' worden.
- De discussie wordt dus op de juiste plek gevoerd, bij DGWB.

034

CONCEPTNOTA: Definitief openbaar

10.2.e + 11.1 jo 11.4 concept

beslisnota

Toepassing granuliet als grond conform besluit
Bodemkwaliteit

**Rijkswaterstaat Water,
Verkeer en Leefomgeving**

Griffioenlaan 2
3526 LA UTRECHT
Postbus 2232
3500 GE UTRECHT
T 088 7971111
F

www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Datum

26 augustus 2019

de directeur-generaal Rijkswaterstaat,

Toelichting

Deze informatie is niet nodig voor de besluitvorming en bevat, net als eventuele bijlagen, geen politiek gevoelige punten.

Ga hier beknopt in op achtergronden, onderbouwing van argumenten, krachtenvelden, analyses, verslagen, aanschouwelijke voorbeelden, inzicht in de tastbare en evalueerbare resultaten, et cetera.

Werk met heldere tussenkoppen zodat de bewindspersoon snel kan beslissen wat te lezen.

Van: (WVL)
Verzonden: dinsdag 24 september 2019 07:00
Aan: Gelderen, M. van (Martin) - DGRW
Onderwerp: R

Hoi ,
Heb je hier al wat van kunnen vinden?

Van: (WVL)
Verzonden: vrijdag 6 september 2019 15:20
Aan: - DGRW
Onderwerp: RE: Granuliet

Bij deze.
[heeft me veel meer doorlooptijd gekost dan ik had gedacht...]

Van: - DGRW [mailto: @minienw.nl]
Verzonden: woensdag 4 september 2019 13:16
Aan: (WVL)
Onderwerp: RE: Granuliet

Hoi ,
Heb je al eerste opzet voor de notitie kunnen maken?
Groeten,

Van: (WVL) < @rws.nl>
Datum: donderdag 22 aug. 2019 1:55 PM
Aan: - DGRW < @minienw.nl>
Onderwerp: RE: Granuliet

Hoi ,
Ik heb inderdaad ook een terugmelding van die strekking gehad.
Ik denk dat het goed is als wij ze opzet bedenken en ook goed regie houden op de uitwerking, om het proces ook compact te houden.
Ik kan vanmiddag om 15 uur even bellen.
Anders morgenochtend?

Van: - DGRW [mailto: @minienw.nl]
Verzonden: donderdag 22 augustus 2019 9:45
Aan: (WVL)
CC: (WVL)
Onderwerp: Granuliet

Hoi ,
Gisteren spraken , en over granuliet. Je hebt wellicht al de terugmelding van gekregen.
Bedoeling is dat er een nota van de RWS aan M komt die we samen schrijven. We hebben afgesproken dat jij en ik daar de regie op hebben.
Wie gaat daar van WVL aan schrijven? Ik moet ook hier even kijken hoe we dat doen gezien vakanties. Gezien voorgeschiedenis idee dat wij een opzet bedenken en verder laten uitwerken?
Groeten,

Van: [redacted]@bontrup.com>
Verzonden: maandag 7 oktober 2019 17:55
Aan: [redacted] (WVL)
CC: [redacted] (WVL)
Onderwerp: RE: Concept beantwoording melding Granuliet/Noordse Leem

36

10.2.e

Dag [redacted]

Dank voor de terugkoppeling.
Wij gaan de zinsnede over pakket A eruit laten halen en proberen het pH verhaal te kwantificeren.

Vriendelijke groet,
[redacted]

From: [redacted] (WVL) [redacted]@rws.nl>
Sent: 07 October 2019 16:16
To: [redacted]@bontrup.com>
Cc: [redacted]@bontrup.com>; [redacted] (WVL) [redacted]@rws.nl>
Subject: RE: Concept beantwoording melding Granuliet/Noordse Leem

Dag [redacted]

Het is volgens mij goed begrepen dat de gehele melding, inclusief de achterliggende stukken met antwoorden op vragen ingestuurd moet worden "het moet 1 document zijn" hoor ik [redacted] nog zeggen.

Het schrijven granuliet = grond wordt inderdaad binnen het Ministerie (IenW en RWS) afgehandeld.

Enkele opmerkingen bij het rapport van [redacted]:

- Pag 2, 2^e alinea: Zinsnede over pakket A is onjuist en roept nodeloos discussie op. Stoffenpakket C1 is gevraagd voor toetsing bij toepassing in oppervlaktewater in het hoofdwatersysteem. Dat geldt algemeen, niet alleen specifiek granuliet;
- Pag 4, conclusie over pH: gevraagd is een (semi-)kwantitatieve beschouwing van de beïnvloeding van de pH van het oppervlaktewater. Ik vind het zelf aannemelijk dat de 6,8 van de Maas niet wezenlijk beïnvloed zal worden, maar de vraag van [redacted] gaat iets verder dan wat nu aan tekst is geproduceerd.

Van: [redacted]@bontrup.com]

Verzonden: vrijdag 4 oktober 2019 13:51

Aan: [redacted] (WVL); [redacted] (WVL)

CC: [redacted]

Onderwerp: Concept beantwoording melding Granuliet/Noordse Leem

Beste [redacted], [redacted] **definitieve versie bijlage: doc WVL 1 50.2**

Zoals besproken tijdens ons overleg op 26 Sept in Utrecht zouden wij 1 integraal antwoord formuleren op de 4 resterende vragen van RWS [redacted].
Zie hiervoor bijgevoegde notitie (concept) van Schreurs MilieuConsult. Hierin is het PFAS deel nog geel gemarkeerd omdat we deze lab-resultaten pas begin volgende week krijgen (maar naar verwachting wel goed zijn). De overige testresultaten zijn allemaal goed trouwens.

Zoals ook besproken tijdens ons overleg zou er nog een aanvullend schrijven zijn vanuit RWS/Ministerie I&W over de uitspraak dat Granuliet als grond wordt gezien en dat het onder de BRL9321 gecertificeerd kan worden. Wij begrepen dat dit ook een belangrijk was voor RWS vergunningverlening alvorens de melding kon worden geaccepteerd.
Wij zijn in de veronderstelling dat deze actie intern binnen RWS wordt afgehandeld. Is dit inderdaad het geval, of moeten wij dit ook meenemen in onze motivering bij de melding?

Dank alvast.

Vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted] (BS)
Verzonden: donderdag 27 juni 2019 08:54
Aan: [redacted]
CC: [redacted] (WVL)
Onderwerp: RE: Beoordeeld: Nieuwe melding voorgenomen toepassing 493968.0

Dag [redacted],

Ik zie je bericht helaas pas nu (ben de achtergrondinformatie bij elkaar aan het zetten als voorbereiding op ons gesprek vanmiddag). Ik moet zeggen dat het mij niet duidelijk is wie een melding gedaan heeft bij Bodem+ en wat dan de strekking van het bericht is. Laten we hier vanmiddag even op terugkomen. [redacted] kent de casus goed, en weet beter dan ik hoe meldingen in- en extern behandeld worden.

Verder ben ik uiteraard erg benieuwd naar de aard van jullie afspraak op 12 juli. Met wie is die? En wat is het doel van dat gesprek? Voor vanmiddag zou ik vooral uit zijn op elkaar begrijpen. Dat begint denk ik met uitwisselen welke partijen betrokken zijn, wat hun rol en verantwoordelijkheid is, en welke mogelijkheden er liggen om dit zo op te pakken dat veiligheid en gezondheid gegarandeerd zijn, zonder dat jullie bedrijfsvoering verder stagneert.

Voor jouw informatie: ik ben als bestuursadviseur vooral bezig met borgen van deugdelijke interne RWS-processen ten behoeve van de relatie met zowel het ministerie als leveranciers en andere omgevingspartijen. Jij gaf aan, graag de inhoud in te willen en de productspecificaties te willen delen. Ik vermoed dat je dan bij [redacted] aan het juiste adres bent. Al zal hij je ook schetsen hoe Rijkswaterstaat daarbij afhankelijk is van het ministerie (de normsteller). Ik zou het een mooie uitkomst vinden als we elkaar vanmiddag beter begrijpen, jouw gevoel weggenomen kan worden dat er een persoonlijke strijd tegen jouw bedrijf plaatsvindt, en we constructieve afspraken kunnen maken over een voor iedereen werkbaar vervolg.

Graag tot vanmiddag!
Hartelijke groet,

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@bontrup.com]
Verzonden: woensdag 19 juni 2019 14:03
Aan: [redacted] (BS)
Onderwerp: FW: Beoordeeld: Nieuwe melding voorgenomen toepassing 493968.0

Zie onderstaande mail van mijn collega.

Als je wilt kan ik het telefonisch toelichten.

From: [redacted]
Sent: woensdag 19 juni 2019 13:47
To: [redacted]; [redacted] (WVL)
Subject: Beoordeeld: Nieuwe melding voorgenomen toepassing 493968.0

Beste [redacted] en [redacted],

Wij hebben jullie concept notitie ontvangen. Graag bespreken wij deze op 12 juli om 12:30 in Den Haag, [redacted] en ik zullen aanwezig zijn.

Met grote verbazing hebben wij onderstaande mail ontvangen. Het kan toch niet zo zijn dat in dit stadium een concept al voor waarheid aangenomen wordt en zelfs formeel wordt ingezet.

Wat ons betreft is dit concept geen onafhankelijke- en gedegen analyse en zelfs suggestief. In dit concept wordt de verkeerde conclusie getrokken. De afspraak 12 juli kunnen wij waarderen, nogmaals willen wij onderstrepen dat wij al meer dan een jaar de juiste informatie willen aanleveren en nu wederom worden geconfronteerd met onjuiste uitspraken die leiden tot verkeerde conclusies. Inmiddels komt ons bedrijf tot stilstand, lees de wegenbouw.

Hierbij vragen wij jullie advies.
Hoe kunnen wij op dit moment verder met onze bedrijfsvoering?

Met vriendelijke groet,

Van: [redacted] | Brabob <[redacted]@brabob.nl>
Datum: 18 juni 2019 om 15:14:56 CEST
Aan: [redacted] <[redacted]@brabob.nl>
Kopie: [redacted] | [redacted] <[redacted]n@brabob.nl>
Onderwerp: FW: Beoordeeld: Nieuwe melding voorgenomen toepassing 493968.0

Dag [redacted],

Bij deze de beoordeling + memo van de melding betreffende granuliet.

Met vriendelijke groet,

Op al onze overeenkomsten en leveringen zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Op verzoek zenden wij u een exemplaar.

Van: [redacted] (ON) <[redacted]@rws.nl>
Verzonden: dinsdag 18 juni 2019 15:01
Aan: meldingen <meldingen@brabob.nl>
CC: [redacted] (ZN) <[redacted]@rws.nl>; [redacted] (ZN) <[redacted]@rws.nl>; [redacted] (ZN) <[redacted]@rws.nl>; [redacted] (ZN) <[redacted]@rws.nl>; [redacted] (ZN) <[redacted]@rws.nl>
Onderwerp: Beoordeeld: Nieuwe melding voorgenomen toepassing 493968.0

Geachte melder,

Op 14 juni 2019 heeft u via het digitale meldpunt bodemkwaliteit van Rijkswaterstaat, afdeling Bodem+ een melding ingediend in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit (hierna BBK).

- Uw melding hebben wij geregistreerd onder nummer 493968.0 en zaaknummer RWSZ2019-00008883

- De partij is afkomstig van Amerikahaven te Amsterdam (Graniet Import Benelux)
- De partij wordt toegepast in het project GBT Over de Maas
- De omvang van de partij is 6.000 m³
- De periode van de toepassing is 26 juni 2019 tot en met 31 december 2021

Ten aanzien van uw melding en bijgevoegde documenten en/of bewijsmiddelen maak ik de volgende opmerkingen:

- Granuliet wordt overeenkomstig de uitleg in bijgevoegde memo gezien als niet vormgegeven bouwstof en valt derhalve niet onder de definitie van grond. Het materiaal komt niet in aanmerking voor toepassing in GBT Over de Maas
- Hierbij wil ik opmerken dat reacties, aanvullende bevindingen, -onderzoek, -berekeningen, -toetsingen en onderbouwingen integraal opgenomen moeten worden in de rapportage. Losbladig aangeleverde stukken met betrekking op het onderzoek en de rapportage worden niet geaccepteerd.

Daarom wordt uw melding als **niet toereikend** beoordeeld. De voorgenomen werkzaamheden, zoals door u aangegeven en beschreven voldoen niet aan de regels van het BBK. Om uw melding voor toepassing toereikend te maken en conform het gestelde in het Besluit Bodemkwaliteit, dient u de ontbrekende informatie aan te leveren. U kunt dit doen door, elektronisch via Agentschap NL, een wijziging op uw melding aan te geven. Deze wijziging zal door mij worden beoordeeld. Indien blijkt dat u met een ontoereikende melding bent gestart met de werkzaamheden, handelt u in strijd met het BBK. Indien ik constateer dat u de grond toch toepast, zal ik gebruik maken van de mij ter beschikking staande bestuurlijke en/of strafrechtelijke handhavingsmiddelen.

Deze e-mail is geen besluit in de zin van de AWB en kan geen bezwaar op worden gemaakt.

Als u vragen heeft over deze mail, kunt u uitsluitend contact opnemen met   [@rws.nl](mailto: @rws.nl),).

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.